

נספחים:

כללות האילן
קל"ח פתחי חכמה

כַּלְלוֹת הַאֵילָן

פָּרָק רִאשׁוֹן

יְחוּד, צְמֻצוּם וְאָדָם קַדְמוֹן

(א) עַד שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם הָיָה הוּא וְשִׁמוֹ אֶחָד (פָּרָק דְר"א, פ"ג). רְצָה [הַא"ס] וְצִמְצָם אֹרֻו לְבְרוֹא כָּל הַבְּרִיּוֹת, נָתַן לָהֶם מְקוֹם; אֵין לָךְ דְּבַר שֶׁאֵין לוֹ מְקוֹם. נִמְצָא הַמְּקוֹם שְׁנֵיה לְכֻלָּם, וְהָאֵין סוּף ב"ה מְקִיפּוֹ לְכָל צַד. וְקוֹ יוֹצֵא מִמֶּנּוּ לְצַד אֶחָד, בּוֹקֵעַ וְנִכְנָס, וְעוֹשֶׂה כָּל הַמְּדַרְגוֹת.

עֶשֶׂר מְדַרְגוֹת הֵן, מִדְּתָם שֶׁאֵין לָהֶם סוּף. עֲשָׂרָה עֲגוּלִים, וְיִוִּשְׁרֵן בְּאִמְצָעוֹן, שְׁבָהֵן מִדוֹתָיו שֶׁל מְקוֹם - חֶסֶד דִּין רַחֲמִים. מִנְהַג כָּל בְּרִיּוֹתָיו בְּמִשְׁפָּט, מִשְׁכִּיר וּמְעַנֵּשׁ, וּמַחְזִיר כָּל רְעָה לְטוֹבָה, וּמַכִּיא בְּרִיּוֹתָיו לְרְצוֹנוֹ. וְכֵן הוּא אוֹמֵר: אֲנִי רִאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבְּלַעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים (ישעיה, מד, ז).

כָּל מָה שֶׁבְּרָא הֶקְבִּ"ה בְּעוֹלָמוֹ לֹא בְּרָאוֹ אֶלָּא לְכְבוֹדוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יִצְרָתִיו אֶף עֲשִׂיתִיו (ישעיה, מג, ז). וְאוֹמֵר: ה' יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד (שמות, טו, יח).

(ב) עֶשֶׂר סְפִירוֹת פְּנִימִיּוֹת וְחִיצוֹנִיּוֹת - דְּמִיּוֹנָם כְּמִרְאֵה אָדָם. הָרִאשׁוֹן שְׁכַכְלָם - אָדָם קַדְמוֹן. וּמִמָּה שֶׁנִּגְבַּל בְּפָנִים יוֹצֵאִים אַרְבַּע חוֹשִׁים חֵלֶק מִמֶּנּוּ [עֲנַפֵּי א"ק]: רִאֲיָה, שְׁמִיעָה, רִית, דְּבוֹר.

(ג) ד' אוֹתִיּוֹת הֶרְבֵּ"ה ב"ה - ד' מְלֵאִים: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן - טְעָמִים, נְקוּדוֹת, תְּגִין, אוֹתִיּוֹת; נְכַלְלִים אֱלוֹ מְאֵלוֹ. ע"ב בְּגִלְגֵּלֶת, וְעֲנַפְיוֹ נְעֵלְמִים, מִן הַשְּׁעָרוֹת שֶׁל הָרִאשׁ הֵם יוֹצֵאִים.

יָצָא ס"ג מִן הָאֲזָנִים וּלְמִטָּה. טְעָמִים שְׁלוֹ ג' מִיָּנִים: עֲלִיּוֹנִים, תַּחְתּוֹנִים, אֲמֻצָּעִים. [טְעָמִים] עֲלִיּוֹנִים בְּאֲזָנִים [טְעָמִים] אֲמֻצָּעִים בַּחֹטֶם, [טְעָמִים] תַּחְתּוֹנִים בִּפֶּה.

יָצְאוּ [טְעָמִים] עֲלִיּוֹנִים מִן הָאֲזָנִים, עֲשָׂרָה [סְפִירוֹת] מֵהֵימִין וְעֲשָׂרָה [סְפִירוֹת] מֵהַשְּׂמָאל, אֵלֹה פְּנִימִים וְאֵלֹה מְקִיפִים לְגַבְיָהֶם, כְּלוּלִים בְּה' אַחַת שְׂצוּרָתָהּ ד[ע"ג].ו. עַד הֵיכָן הֵם יוֹרְדִין - עַד כְּנֶגֶד שְׁבִלַת הַזָּקֵן.

יָצְאוּ [טְעָמִים] אֲמֻצָּעִים מִן הַחֹטֶם, עֲשָׂרָה [סְפִירוֹת] מֵיָּמִין, וְעֲשָׂרָה [סְפִירוֹת] מִשְּׂמָאל, אֵלֹה פְּנִימִים, וְאֵלֹה מְקִיפִים לְגַבְיָהֶם. וְהָרִי נִתְקַרְבוּ [סְפִירוֹתֵינוּ] זֶה לְגַבֵּי זֶה, וְנִתְגַּלְתָּה ר' שֶׁל ה' בְּשֵׁשָׁה אֲלָפִין [א א א א א א]. יוֹצְאִים וְיוֹרְדִין עַד הַחֲזוּה.

יָצְאוּ [טְעָמִים] הַתַּחְתּוֹנִים מִן הַפֶּה, י' [סְפִירוֹת] פְּנִימִים וְי' [סְפִירוֹת] מְקִיפִים וְנִתְגַּלְתָּה הַד' שְׁבִיבָה בְּד' אֲלָפִין: שְׁנַיִם יו"י [א א], וְשְׁנַיִם יו"ד [א א]. מִב' אֲזָנִים וּמִב' נַחֲרִים - ב' הַכְּלִים בִּימֵינוּ שֶׁל הַפֶּה וְשְׁנֵי דְבוּרִים בְּשְׂמָאלוֹ, נִשְׂרָשִׁים בְּב' לְחַיִּים - עֲלִיּוֹן וְתַחְתּוֹן. יוֹצְאִין וְיוֹרְדִין עַד הַטְּבוּר.

ד) יָצְאוּ [פְּעָם] רֵאשׁוֹנָה: מַלְכוּת בְּתַחֲלָה, וְז"א [כְּלוּמֵר יְסוּד שְׁלוֹן] אַחֲרֶיהָ, וְכֵן כָּלָם [עַד פְּתָר]. וְכַח הַפְּלִי בְּלוּעַ בְּהֵם. הַדִּק שְׁבִיבָה חֹזֵר וְנִכְנָס, כְּתָר בְּתַחֲלָה וְכָלָם אַחֲרָיו. נִתְעַבָּה הַנְּשֹׂאָר, וְנִעְשָׂה כְּלִי מְנִיצוֹצוֹת שֶׁנִּפְּלוּ בּוֹ מִהַפָּאָת אוֹר חֲזָרְתוֹ שֶׁל עֲלִיּוֹן וְרִשְׁיָמוֹ שֶׁל תַּחְתּוֹן.

בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ כָּלָם [בְּחִינַת] נְפִשׁוֹת. הָרוּיָחוֹ זֶה מִזֶּה בִּיצִיאָתָם וְכֵן בְּחֲזָרָתָם, כָּל אֶחָד כְּרָאוּי לוֹ, עַד מְקִיף שְׁנֵי. נִשְׂאָר הַכְּתָר בְּפֶה דא"ק, וְשֹׂאֵר הַתְּשֻׁעָה יָצְאוּ, עַד שֶׁנִּמְצְאוּ מַלְכוּת כְּלִי בְּלִי אוֹר. כָּל הַכְּלִים כְּלִי אֶחָד, אֲלֵא שֶׁעֲשָׂרָה שְׁנִתּוֹת יֵשׁ לוֹ - זֶה "עֲקָדִים".

פרק שני

אורות העינים, שכירת הכלים

א) עמדו נקודותיו [של ס"ג] לצאת. אסף ס"ג המ"ה וב"ן שלו, ומ"ה וב"ן [הכלליים] עמהם, מן הטבור ולמעלה, ופרש שם מסך. מתחיל מלפניו בחזה, ומשפע ויורד מאחוריו, עד כנגד הטבור. ומן הב"ן עליו ויצאו מן העינים עשר ספירות מן הימין, ועשר מן השמאל. יצאו וירדו [הכלים] מן הטבור ולמטה, ולקחו אור ממה שלמעלה - כח"ב [קבלו] מאח"פ בשבלתה של זקן, והשאר [לא קבלו אלא] מן הפה, משם ולמטה. ומבפנים ירד ובקע ב"ן כנגדם, והאיר דרך עורו לחוץ. מן הטבור ומן היסוד נחלקת אור לכתר ולחור"ב, והשאר [ז"ת] מאצבעותיהם של רגלים. נמצא ג' ראשונות מתקנים זה כנגד זה, והשאר [הז"ת] זה תחת זה.

ב) יצאו עשרה כלים בראשונה, ואורותיהם אח"כ. ירדו האורות לכתר ולחכמה ולפינה, וקבלום; לשבעה תחתונות, ולא קבלום. ירדו עליהם למטה [בבי"ע], ואורותיהם עלו למקומם [באצילות]. ועליהם הוא אומר: ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל (בראשית, לו, לא).

ג) עשר ספירות [של נקדים] עומדות לחלק בששה פרצופים [באצילות], ומהם נעשו ד' עולמות - אצילות בריאה, יצירה עשיה. ומסופם [של כל המדרגות] יוצא הרע שנאמר: יוצר אור ובורא חשך עושה שלום ובורא רע (ישעיה, מה, ז).

זיקין ניצוצין אין ביניהם חבור, שנאמר: ונגנן מפריד אלוף (משלי, טו, כח). וברשעים הוא אומר: יתפרדו כל פעלי און (תהלים, צב, י). אבל בקדושה מה

הוא אומר: והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד (זכריה, יד, ט) - שתקון הכל ביחוד.

ד) בתחלה היו כל החלקים [שבכלים] שוים. באו האורות ולא קבלום, נשברו ונפלו. נגנז המעלה שבהם, ומן הנשאר ירד הטוב שבו לבריאה, ושלֹא־חריו ליצירה, ושלֹא־חריו לעשייה. כשחזרו ונתקנו, נעשה מג' [בי"ע] - ד' [אבי"ע]. נמצאת עשייה השניה תחתונה מהראשונה; ומסופה [ממלכות דעשייה ב'] הרע יוצא, הוא שהנביא אמר: קטן נתתיך בגוים, בזוי אתה מאד (עובדיה, א, ב).

ה) מי הם היורדים - שבעה תחתונים, ואחוריהם של חו"ב; אלא שז"ת ירדו לבריאה, ואחוריהם של חו"ב למקום זו"ן שבאצילות; אחורי חכמה מלפניהם, ואחורי בינה מאחוריהם. ז"ת נשברו, ואחורי החכמה ובינה לא נשברו אלא נפלו. ואחורי נה"י של פתר נפגמו עמהם. נמצאו ז"ת שבכל פיצוץ שבורים, ואחורי חו"ב נפולים, ושל נה"י של פתר פגומים. באיזה פיצוץ דברו - באותם שלאחר כך.

ו) כיצד נפלו [הז"ת]? ראשון שבכלם דעת. קבל ז' אורות [של הז"ת דנקודים], ולא עמד בהם; נשבר ונפל - כליו בדעת דבריאה, ואור שלו [ירד] במלכות דאצילות.

קבל חסד אחרי ששה אורות [ורושם של הדעת], נשבר ונפל - כליו בבינה דבריאה, ואור שלו ביסוד דאצילות.

קבלה גבורה על דרך זה, נשברה ונפלה - כליה בחכמה דבריאה, ואורה בנ"ה דאצילות.

קבל תפארת על דרך זה, נשבר ונפל - כליו בכתר דבריאה, ואור שלו עמד במקומו. נתפשט כלי הכתר וקבלו; ואור הדעת עלה ביניהם, ונפל כלי שלו שניה עד המלכות [דבריאה].

יצאו האורות לנ"ה. מצאו שם אור הגבורה שנפלה. נתפשטה הבינה וקבלתו, וירד כליה שניה עד היסוד [דבריאה]. קבלו נ"ה ונשברו, ונפל כלים בנ"ה דבריאה, ואורם עלה לכליה של בינה.

יֵצְאוּ הָאוֹרוֹת לְיִסּוּד, וּמִצְאוּ שָׁם אוֹרוֹ שֶׁל חֶסֶד. נִתְפַּשְׁטָה הַחֻמָּה וְקִבְּלָתוּ, נִפְּל כָּלֵיו שְׁנִיָּה עַד הַתְּפָאֶרֶת [דְּבַרְיָאָה].

קִבַּל הַיִּסּוּד, נִשְׁבַּר וְנִפְּל - כָּלֵיו לְגְבוּרָה דְבַרְיָאָה, וְאוֹר שְׁלוֹ עָלָה לְכַתֵּר. קִבְּלָה הַמַּלְכוּת, נִשְׁבְּרָה וְנִפְּלָה - כָּלֵיָּה לְחֶסֶד דְּבַרְיָאָה, וְאוֹר שְׁלָה עָלָה לְכַתֵּר. זֶה סֹדֵר שְׁבִירָתָם שֶׁל ז"ת, שֶׁבָּהֶם הוֹכְנוּ וְנַעֲשׂוּ בִי"ע.

(ז) יְרִידַת אַחוּרִים שֶׁל חֻמָּה וּבִינָה לְפִי שְׁבִירָתָם שֶׁל [ז'] תַּחְתּוֹנוֹת. חֻמָּה וּבִינָה [הָיוּ בַתְּחִלָּה] פְּנִים בְּפְנִים. נִשְׁבַּר דַּעַת, וְנִפְּלוּ חֻסְדִּים וּגְבוּרוֹת שְׁבַח־חֻמָּה וּבִינָה בַּגּוֹף; חֲזָרוּ [חֳו"ב] שְׁלֵא לְהַסְתַּכֵּל זֶה בְּזוֹה. נִשְׁבַּר חֶסֶד יָרְדוּ אַחוּרָיו [נְה"י] שֶׁל אָבָא [חֻמָּה] עַד הַיִּסּוּד, וְהִפְךָ אַחוּרָיו לְפָנָי אִימָא. נִשְׁבְּרָה גְבוּרָה יָרְדוּ אַחוּרֵיהָ שֶׁל אִימָא עַד הַיִּסּוּד; חֲזָרוּ שְׁנִיָּהֶם אַחוֹר בְּאַחוֹר.

נִשְׁבַּר שְׁלִישׁוֹ שֶׁל תְּפָאֶרֶת יָרְדוּ אַחוּרֵי יְסוּדֵיהֶם שֶׁל או"א. גָּמַר ת"ת לְהַשְׁבֵּר יָרְדוּ חֻסְדִּים וּגְבוּרוֹת שְׁבִישְׂרָאֵל סְבָא וּתְבוּנָה בַּגּוֹפִם; חֲזָרוּ שְׁלֵא לְהַסְתַּכֵּל זֶה בְּזוֹה. נִשְׁבְּרוּ נו"ה יָרְדוּ אַחוּרֵיהֶם שֶׁל יו"ת עַד הַיִּסּוּד. נִשְׁבַּר הַיִּסּוּד נִפְּלוּ אַחוּרֵי יְסוּדֵיהֶן. נִשְׁבְּרָה מַלְכוּת יָרְדוּ אַחוּרֵי עֲטְרוֹתֵיהֶם, וְנִשְׁלַם פְּגָמָם שֶׁל [אַחוּרֵי] נְה"י דְּכַתֵּר, שְׁבָהֶן נִכְנָסִין חֻסְדִּים וּגְבוּרוֹת בְּחֳו"ב.

(ח) וּרְפִ"ח נִיצוּצֵין שֶׁל אוֹר מְאַרְבְּעָה ע"ב - דְּע"ב ס"ג מ"ה וּב"ן - יָרְדוּ עִם הַנִּשְׁבְּרִים לְקִיָּמָם. כָּל הַיּוֹרֵד - מִיְרִידָתָם שֶׁל מַלְכִים הוּא יוֹרֵד, וְכָל הַחֲזוֹר וְעוֹלָה - מִחֲזוֹרָתָם הוּא חֲזוֹר.

וּבְסוּפָם שֶׁל דְּבָרִים מָה הוּא אוֹמֵר: וְהָיָה אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחֻמָּה וְגו' וְאוֹמֵר: בְּיוֹם חֲבַשׁ ה' אֵת שֹׁבֵר עֲמוֹ וּמְחַץ מִכְתּוֹ יִרְפָּא (ישעיה, ל, כו) - רְפוּאָה שְׁאִין אַתְרֵיהָ מִפָּה; וְאוֹמֵר: וּמִשְׁתִּי אֵת עוֹן הָאָרֶץ הִיא בְּיוֹם אֶחָד (זכריה, ג, ט); וְאוֹמֵר: וְהָיָה ה' לְמִלְךָ עַל כָּל הָאָרֶץ, בְּיוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשְׁמוֹ אֶחָד

(שם, יד, ט)

פרק שלישי

בגן פרצופי עתיק,
אריד-אנפין, אבא ואימא

(א) יצא [אור] מ"ה מן המצת, בדר לו ועשה מכל שבדיהם של פלים
חמשה פרצופים, ועתיק שעל גביהם; ומאחוריהם של אריא - יעקב
ולאה.

פתר דמ"ה וחצי פתר דב"ן, ומן השאר הראוי לו - לעתיק. חכמה דמ"ה
וחצי פתור של ב"ן, ומהשאר הראוי לו - זה א"א. בינה דמ"ה וחור"ב של
ב"ן, ומהשאר הראוי להם - אריא. ו"ק דמ"ה וריק של ב"ן - ז"א. מלכותו
של מ"ה ומלכותו של ב"ן - נוק. תקונם בזכר ונקבה. ומדורין הם נתקנים -
בזווג, עבור, לידה, וגדלות.

(ב) בזווג פיצד: מעלה נוק [של הפרצוף העליון] מ"ן - ברדיהם של
פלים, ויורדים כנגדם אורותיו של מ"ה. עומדים בנוק ונתקנים בה - זה
העבור. יצאו למקומם - זו היא לידה. הלביש תחתון לעליון והגיע לשעורו
- זה הגדלות. יונק מתחלה - שהוא צריך לעליונו. השלים והלביש - עושה
את שלו.

(ג) עלייתם של מלכים [קדמאין] ארבעים יום. פיצד: עשרה ימים חסד ונצח
לנצחו של אצילות. ועשרה - דעת ותפארת ליסודו. עשרה - גבורה
והוד להודו. ועשרה - יסוד ומלכות למלכותו.

(ד) נתקן עתיק דו"ג: מ"ה שלו - זכר לפניו, וב"ן שלו - נוק לאחוריו. פני
מ"ה לפניו, ופני ב"ן לאחוריו; נמצא עתיק פלו פנים.

נתקן אריף דו"נ - הזכר בימינו והנוקבא בשמאלו. תקונו של א"א מזווגו של עתיק. תקונו של עתיק מזווג עליין ממנו.

(ה) מזווגו של א"א נתקנים או"א - זה זכר וזה נקבה, ומזווגם [של או"א] [נתקנים] ז"א ונוק. יסודו של עתיק פלה בחזוהו [בת"ת] של א"א, וחר"ג מתגלות ממנו.

יצאו הגבורות ראשונה מפני דחקם של חסדים, סבבו את היסוד לכל רוח. יצאו החסדים - חצים לימין, ודחו את הגבורות כלם לשמאלו. ירדו חצים [של הגבורות] מן החזה ולמטה, והחסדים יורדים כנגדם למתקם. נמצאו ב' חסדים וחצי מגלים, וב' חסדים וחצי מכסים, מוציאים הארתם לחוץ.

יצאו מן החסדים - אבא וישראל סבא לימין של אריף, ומן הגבורות [יצאו] - אימא ותבונה לשמאלו. אימא ותבונה - רגליה של זו בראשה של זו; מה שאינו כן אבא וי"ס - ששני חצאיהן של גבורות מגלות כאחת, וחצים של חסדים מכסים ביסוד.

(ו) או"א - שני מוחותיו של אצילות - מלבישים זרועותיו של א"א. בנינם ממ"ה וב"ן, ותקונייהם מאורותיו של אריף. מג' פרקיהם של זרועות [חר"ג] לחב"ד שלהם, ומת"ת לשאר כל גופם.

ומג' פרקים ראשונים של חג"ת לעשות מוחותיהם כאחד; מפרקים שניים לחג"ת שלהם, מפרקים שלישיים לנה"י שלהם. פרקו הראשון של ימין מתלבש בראשו של אבא, כנגדו בשמאל באימא, שני לו בחג"ת של זה וזה, שלישיו לו בנה"י, והת"ת נכסה תחתיהן מאליו עד החזה.

(ז) או"א - מ"ה וב"ן בשניהם. נתחברו זה בזה, נתן אבא ב"ן שלו לאימא, ונטל מ"ה שלה לעצמו. שני מ"ה בימין - אבא וי"ס, שני ב"ן בשמאל - אימא ותבונה.

(ח) יסו"ת [ישראל סבא ותבונה] כיצד? מלכותם של או"א נעשית פרצוף לעצמה, וחצי ת"ת ונה"י שלהם מלפשים מוחים בתוכם. חזרו או"א להשתלם משם ולמעלה. נמצאו או"א כלים בחזה של א"א, יסו"ת בטבור שלו.

אָבָא וי"ס, אִימָא וּתְבוּנָה - פְּעָמִים שְׁנַיִם, פְּעָמִים אֶחָד - שְׁהֵם מִתְחַבְּרִים זֶה בְּזֶה.

ט) מוֹחִין שֶׁל ז"א מֵאו"א, מְלַבְּשִׁים בְּכָלִים שְׁלֵהֶם - זֶהוּ הַצַּל"ם. פִּיֶּצֶד: מְלֻכּוּתוֹ שֶׁל עֲלִיּוֹן פְּנִימִיּוֹת בְּתַחְתּוֹן - מְלֻכּוּתָם שֶׁל או"א בְּז"א. נה"י שְׁבָה [שְׁפִתְבוּנָה] נִכְנָסִים בְּתוֹכוֹ, ט' פְּרָקִיָּהם בְּט' אֲבָרָיו - זֶה צ'. וְשִׁבְעַ רְאִשׁוֹנוֹת [כַּחב"ד וְחַג"ת] שְׁלֵה מְקִיפִים עֲלָיו מִבְּחוּץ - ל' [פְּנִגְדַּת חַג"ת שֶׁלּוֹ], מ' [פְּנִגְדַּת כַּחב"ד] שֶׁלּוֹ.

י) או"א יסו"ת - [כְּשֶׁנַּעֲשׂוּ] שְׁנַיִם [שְׁנַיִם סוּגִים שֶׁל פְּרָצוּפִים], ז"א לְמַטָּה מִכָּלֶם, מוֹחִיו מִיִּסוּרֵת. מְלֻכּוּת שְׁלֵהֶם צֶלֶם שֶׁלּוֹ - אֵלּוּ יִסוּרֵת שְׁנַיִם. מִן הַחֲזוּהַ שְׁלֵהֶם וּלְמַטָּה נִתֵּן לוֹ [לְז"א] לְמוֹחִין; וְנַעֲשִׂים פְּנִגְדָּם נה"י חֲדָשִׁים לְעֶצְמָן, מְשַׁתְּלֵשְׁלִים וְיוֹרְדִים מֵאֲחוֹרָיו עַד פְּנִגְדַּת הַחֲזוּהַ, כָּאֵם זוֹ שְׁרוּבָצַת עַל בְּנֵיהָ.

[כְּשֶׁמְקַבֵּל ז"א] מִן הַחֲזוּהַ וּלְמַעְלָה - ל' מ' שֶׁלּוֹ. זֶה גְדֻלוֹת רִאשׁוֹן.

יא) [כְּשֶׁאו"א ויִסוּרֵת] נַעֲשׂוּ אֶחָד, וְז"א לְמַטָּה מֵהֶם, מוֹחִיו מֵאו"א. מְלֻכּוּת שְׁלֵהֶם צַל"ם שֶׁלּוֹ - אֵין כָּאֵן יִסוּרֵת אֶלָּא אֶחָד. מִן הַחֲזוּהַ וּלְמַטָּה - צ' שֶׁלּוֹ, וְהַשְּׂאָר - ל' מ'. הֲרִי זֶה גְדֻלוֹת שְׁנֵי.

יב) זְוִיג שֶׁל או"א תְּדִירִי, ויִסוּרֵת - לְפָרְקִים. זְוִיג חַיִּית הָעוֹלָמוֹת [מֵאו"א] - תְּדִירִי, וְשֶׁל מוֹחִים [מיִסוּרֵת] - בְּזַמְנָם.

פרק רביעי

בנין פריצות זעיר-אנפין

(א) ז"א - שיש קצוותיו של עולם [האצילות], ונוק' - מלכות שלו. קפל א"א את רגליו והעלים על חג"ת שלו. עלו פליו של ז"א אתריהן והלבישום. כצורתן בא"א צורתם בז"א - של"ש על גבי של"ש, ומלכות - רביעית אתריהם. נטלם א"א [מנה"י האצילות] ובררם, והוציאם בזווגו. נטלום או"א ותקנום לגמרי: בג' ימים, ובמ' יום, בג' חדשים, ובג' עבורים.

(ב) ג' ימים - פיצד? אלו ג' ימים של קליטה. יום ראשון - תקן אבא את הימין שבהם; יום ב' - אימא את השמאל שבהם; יום ג' - נתן אבא את שלו באימא, ונתחברו אלה באלה.

ג' מלווים הם: מלוויו של מ"ה - י"ט, ושל ס"ג - ל"ז, ושל ע"ב - מ"ו. תקונו של ז"א - ו' מ"ט נכנסים ביום ראשון, ו' כב', ד' בג'. למה ר' שקניו של ז"א נתקנים בהם; ובשלישי אחד יותר מפני חבורם של אורות. ל"ז בל"ז ימים - הרי מ' יום. נוצר הולד באורה של אימא, מ"ו במ"ו ימים; כמשלש חדשים - זמן הפרו של עבר.

(ג) בנינו של ז"א - כלים וניצוצות ואורות: כלים שנשברו, ניצוצות שפרדו, אורות שנסתלקו. חוזרים ונתקנים זה בזה בג' עבורים - של ד' חדשים, ושל ט', ושל י"ב. אימא ותבונה מתחברים כאחד, וג' מקומות של יסוד יש בהם: יסודה של אימא, ויסודה של תבונה, ומקום החתך - כשהן מתפרדות נחתכות זו מזו. נתקנים פליו ביסודה של תבונה, ניצוציו במקום החתך, אורותיו ביסודה של בינה. כנגדם למטה - ג' מדורות (ע"פ נדה, לא, א).

ד) גופו של ז"א עֶשֶׂר סְפִירוֹת. נִתְּבָרְרוּ ז' סְפִירוֹת בְּד' חֲדָשִׁים, וְג' סְפִירוֹת [הי"ם] בְּכ"ד חֲדָשִׁים שֶׁל יְנִיקָה, ח' חֲדָשִׁים לְאַחַת. ז' [חֲדָשִׁים] שֶׁהֵם [נְעֻשִׁים] ט' - שֶׁהִדְעַת מִתְחַלֵּק לְחֲסָדִים וְגְבוּרוֹת.

ה) ג' פְּלִים הֵם: נה"י פְּלִי רֵאשׁוֹן, פְּנִימִי לוֹ חג"ת, פְּנִימִי לוֹ חב"ד. וְג' נְשָׁמוֹת בְּתוֹכָם - נֶפֶשׁ בְּנֵה"י, רוּחַ בְּחג"ת, נְשָׁמָה בְּחב"ד. אֵימְתֵי הֵם נִתְקַנְיִים: בְּעֶבֶר יְנִיקָה וּמוֹחִין.

ו) פִּיצָד נה"י בְּעֶבֶר: נה"י וְחג"ת שְׁלוֹ - חִיצוֹנִיּוֹת, וְחב"ד - נֶפֶשׁ בְּתוֹכָם. חג"ת בִּיְנִיקָה: נה"י וְחג"ת - חִיצוֹנִיּוֹת, וְחב"ד רוּחַ בְּתוֹכָם. חב"ד בְּגְדֵלוֹת: אֵלוֹ חג"ת שְׁעוּלִים וְנְעֻשִׁים חב"ד, וְנֵה"י בְּמְקוֹמָם, וְנֵה"י אַחֲרֵים מִתְחַדְשִׁים לָהֶם לְמִטָּה. חב"ד יוֹרְדִים בְּכָלָם, זְהוּ נְשָׁמָה, שְׂפָה נִרְנַח"י. נֶרֶץ - פְּנִימִים, ח"י - מְקִיפִים לָהֶם. חֲזָרוּ כָּל הַפְּלִים חִיצוֹנִיּוֹת לְגַבְהָ. ג' שֶׁל ג': נה"י חג"ת חב"ד - בְּנֵה"י, נה"י חג"ת חב"ד - בְּחג"ת, נה"י חג"ת חב"ד - בְּחב"ד. וְנֶרֶץ שֶׁל גְּדֵלוֹת בְּתוֹךְ כָּלָם. כְּנִגְדָם בְּאָדָם - בְּשָׂר וְגִידִים וְעֻצְמוֹת, וְנֶרֶץ בְּתוֹכָם.

ז) כָּל הַנֵּה"י נְעֻשִׁים נה"י, וְכָל חג"ת - חג"ת, וְכָל חב"ד - חב"ד. חב"ד שְׁמֵנָה"י - עֻצְמוֹת, חב"ד מְחג"ת - קְרוֹמוֹת, חב"ד מְחב"ד - מוֹחִין; שְׂפָן בְּגוּפוֹ שֶׁל אָדָם - עֻצְמוֹת קְרוֹמוֹת וּמוֹחִין, וְנְשָׁמָה בְּתוֹכָם. חֲזָרוּ כָּל הַחִיצוֹנִיּוֹת - נה"י וְחג"ת, וְכָל הַפְּנִימִיּוֹת - חב"ד לָהֶם; כְּנִגְדָם בְּאָדָם - גוּף וְנְשָׁמָה. נִחְלָקוּ הַפְּלִים לְפְנִימִי וְחִיצוֹן, וְנְשָׁמָה בְּתוֹכָם - אוֹרוֹת וְנִיצוּצוֹת. בְּנִינוּ שֶׁל ז"א מְשַׁכְּלֵל מִכָּל אֵלוֹ.

ח) ד' עֶבֶרִים הֵם: ב' בְּחִיצוֹנִיּוֹתוֹ, וּב' בְּפְנִימִיּוֹתוֹ - עֶבֶר דְּר' קְצוֹת, וְעֶבֶר דְּמוֹחִין. עֶבֶר רֵאשׁוֹן י"ב חֲדָשִׁים, שְׁנֵי לוֹ ט' בְּחִיצוֹנִיּוֹת. כְּנִגְדָם בְּפְנִימִיּוֹת - שֶׁל ט', וְשֶׁל ז'.

ט) הַיְנִיקָה כ"ד חֲדָשִׁים - בְּרוּרָם שֶׁל הִי"מ. מִמֶּנָּה לְגְדֵלוֹת - י"א שָׁנָה וַיּוֹם א'. פִּיצָד ז' פְּרָקִיָּה שֶׁל נה"י דְּתְבוּנָה בְּד' שָׁנִים, וְעֻטְרָה שְׁלֵה בַיּוֹם אַחַד, שְׁבוּ יוֹצְאִים הַחֲסָדִים מְגָלִים מִן הַחֲזָה וְלְמִטָּה. יוֹרְדִים וְנִכְלָלִים בַּיִסוּד,

וחזורים בקניהם מלמטה למעלה עד שעולים בכל שש קצוותיו. הגבורות יורדות אחריהם ונמתקים ביסוד - שנים וחצי בירידה, והשאר בחזרתם של חסדים עולים ומתמתקים אתם. החסדים - גדולו של זעיר, והגבורות - גדולה של נוק; שהנהגתו של זכר לימין, ושל נוק לשמאל.

(י) חזרו החסדים לחסד ולגבורה, והגדילום, והם נכפלים. נמצאו כל אחד ו' שלישים: ג' נשארים במקום, ב' מחסד עולים לחכמה, ובי' מגבורה לפינה, והשלישי שבשניהם לימין ושמאל שבדעת. נכפלו ב' שלישי (התחתונים) של ת"ת ונעשו ד': ב' למקום, א' לכתר נוק, וא' עולה למכסה [השליש העליון] ומכפילו. נשאר א' [מהעליונים] במקומו, ואחד מעלהו [התחתון] עמו עד הפתר [של ז"א]. נמצאו שני מלכים [זו"ן] משתמשים בכתר אחד, וד"א נשלם בשלו. עליתם של חסדים בחב"ד ג' שנים, ושנה לפתר ששורה על גביהם. יומם של חסדים עולים לפתר. הרי י"ג שנים ויום א' - זה הגדלות.

(יא) למעלה מצ' [של צל"ם] - ל' מ' מקיפים, זמנם שתי שנים; אלו מאימא. פנימיים דאבא ג' שנים, ובי' שנים למקיפיו [דאבא]. הרי זה מלוי זקן.

(יב) בתבונה קטנות וגדלות - קטנות ראשונה; וגדלות ראשונה. כנגדם בא"י - קטנות וגדלות שניה. כענינו בראשונה ענינו בשניה - שמוחין הראשונים מלמטה, והשניים מלמעלה.

פרק חמישי

בנין פרצוף נוקבא

(א) קביעותה של נוק' - נקדה אחת, שביעית לששה. עלה הז"א, ועלתה אחריו - בעבור וביניקה ובגדלות.

(ב) [בעבור] ו"ק - תלת גו תלת, והמלכות רביעית אחריהן על היסוד. [ביניקה] ירדו נה"י ונתגלו חג"ת, נשארה המלכות דבוקה בת"ת מאחוריו. [בגדלות] עלו חג"ת ונעשו חב"ד, עלתה המלכות ונשרשה בדעת.

(ג) יורדת [מהדעת] להבנות - בנינה מנה"י שלו מאחוריהם: ת"ת [דז"א] בפתר [דנוק'], נו"ה [שלו] בחו"ב [שלה], יסוד בדעת שבין כתפיה; אלו פרקים ראשונים [דנה"י], והשאר בשאר גופה. ח' שנים לח' פרקיהם - שיסודו של זכר ארוך ב' פרקים. נמצא [היסוד דז"א] כלה בסוף ת"ת שלה, שמשם יורדות הגבורות ממנו ליסוד שלה ביום א'. חוזרים [הגבורות] מלמטה למעלה: מיסוד לת"ת שנה א', ממנה לדעת שנה א', שנה אחת [לבנין] לפתר שלה, מדעת לפתר שנה א'. אלו י"ב שנים ויום א' - שהנוק' מקדמת לזכר. נמצאו דו"ג מדפקים מאחוריהם, ועליהם הוא אומר: אחר וקדם צרתני (תהלים, קלט, ה).

(ד) יוצאת אימא מז"א ומוחיו בתוכה, ונה"י אבא מלבשים בה. נכנסים ובונים את הנוק' מתקנת על ידיהם. וחסד נמשך לד"א שדוחה הגבורות שבאחוריו, ונתנים על ידיהם לנוק' - וננסרה ממנו. נמצא נוק' בנויה לשמאל, וז"א לימין. חוזרים זה כנגד זה ונבנית לפניו. עליהם הוא אומר: ויכן ה' אלהים את הצלע וגו' ויבאה אל האדם (בראשית, ב, כב).

ה) בְּנִינוּ שֶׁל פְּרָצוֹף בְּכ"ב אוֹתִיּוֹת. כ"ב אוֹתִיּוֹת לְנוֹק' מִז"א, נְכַלְלִים בִּיסוּדָה, וּמִנְצַפ"ךְ גְּבוּרוֹת - מ"ן בְּתוֹכָם. וְכ"ב אַחֲרוֹת נִתְּנוֹת לָהּ מֵאִמָּא שְׁלֵא עַל יָדוֹ, וּמִנְצַפ"ךְ - מ"ן בְּתוֹכָם. כ"ב אוֹתִיּוֹת - דְּלֵת וְצִיר ׀ נִמְצְאוּ שְׁתֵּי דְלֵתוֹת וּשְׁנֵי צִירִים, שֶׁהֵם ׀ אַחַת - זֶה הַכְּלִי. כ"ב אוֹתִיּוֹת מֵאִמָּא נְכַלְלִים כְּאֶחָד - חֹדֶשׁ לְכ"ב אוֹתִיּוֹת, וְה' חֲדָשִׁים לָהּ שֶׁל מִנְצַפ"ךְ - שְׁשָׁה חֲדָשִׁים שְׁבִין נְעוּרוֹת לְבִגְרוּת.

ו) וּפְרָגוּד בֵּין עוֹלָם לְעוֹלָם, שְׁמִמְנוּ יוֹצְאִים עֶשֶׂר סְפִירוֹת שֶׁל תַּחְתּוֹן מְעֻשָׁר סְפִירוֹתָיו שֶׁל עֲלִיוֹן. כָּל הָעוֹלָמוֹת שְׁוִים, אֲלֵא שְׁכַחֵם שֶׁל עֲלִיוֹנִים יָפֵה. יִצְתָה בְּרִיאָה, הַתְּחִילוֹ הַנִּפְרָדִים - נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל צְדִיקִים מִבְּרִיאָה; לְמַטָּה מִמְנוּ יִצְרָה - שְׁמִשָּׁם מְלֹאכִים; לְמַטָּה מִמְנָה עֲשִׂיה - שְׁמִשָּׁם גְּשָׁמִים. כָּלֵם שֶׁל עוֹלָמוֹת - ד', שְׁבָהֶם שׁוֹלְטִים ד' אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַשֵּׁם ב"ה: ׀ בְּאַצִּילוֹת, שָׁבוּ כָּל מִדְּרָגוֹתָיו נִסְדָּרוֹת בְּתַקּוּנָם; וְה' יוֹרְדֵת מִמְנוּ לְבְּרִיאָה, וּמְנַהֲיָתָה; ו' לְיִצְרָה; ה' לְעֲשִׂיה. כְּנִגְדָם בְּעוֹלָם - דְּצַח"ם, וְכֵן הוּא אוֹמֵר: כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמִי וְלִכְבוֹדִי - בְּרֵאתָיו יִצְרָתָיו אֶף עֲשִׂיתָיו (ישעיה, מג, ז).

פרק ששי

זווגי זעיר-אנפין ונוקבא

(א) שפּעוּ שֶׁל עוֹלָם מְזוּוּגִים שֶׁל זוּרִין. ה' זוּוּגִים הֵם: יִשְׂרָאֵל וְרַחֵל, יַעֲקֹב וְרַחֵל, יִשְׂרָאֵל וְלֵאָה, יַעֲקֹב וְלֵאָה מִן הַחֲזוּה וּלְמַעְלָה, יַעֲקֹב וְלֵאָה אֶף מִן הַחֲזוּה וּלְמַטָּה.

(ב) מ"ד ומ"ן - זֶה גּוֹפּוֹ שֶׁל זוּוּג. מ"ן מִן הַנְּקֻבָּה, וּמ"ד מִן הַזָּכָר. אֵין מ"ד בְּלֵא מ"ן, וְאֵין מ"ן בְּלֵא תְּשׁוּקָה; הוּא שֶׁהַכְּתוּב אֹמֵר: וְאֵל אִישׁוֹ תְּשׁוּקָתָךְ (כראשית, ג טז).

(ג) נִכְלָלֵת נּוֹקְבָא בְּעַנְפֵיהָ, וּמִתְקַשְׁטֵת בְּקִשׁוּטֶיהָ; כָּל הָעוֹלָמוֹת בִּי"ע תְּקוּנֵיהָ שֶׁל נּוֹקְבָא. מִתְעוֹרְרֵת לְז"א לְהִתְחַבֵּר עִמוֹ, וּמְזוּוּג עִמָּה בִּיאָה רֵאשׁוּנָה וּבִיאָה שְׁנִיָּה.

(ד) בִּיאָה רֵאשׁוּנָה: זֶהוּ שְׁאֲמָרוֹ: הָאִשָּׁה גֵלָם הִיא, וְאֵינָה כּוֹרֶתֶת בְּרִית אֶלָּא לְמִי שֶׁעֲשָׂאָה כְּלִי. נוֹתֵן רוּחַ בְּתוֹכָהּ, זֶה בְּנִימִין - ב"ן, שָׂבוּ מַעְלָה בְּנִיָּה לְמַעְלָה; אֱלוֹ נְשָׁמוֹתֵיהֶן שֶׁל צְדִיקִים. וְאוֹרוֹת מְאִירִים מְמַנֶּה לְהַנְהִיגָתוֹ שֶׁל עוֹלָם - אֱלוֹ אוֹרוֹת שֶׁל ב"ן. כָּל תּוֹלְדוֹתָיו שֶׁל ב"ן תְּלוּיִים בָּהּ, וּמִתְרַי"ג אֲבָרְיָהּ הִיא מְמַשִּׁכְתֶּם, מְחַדְּשׁוֹ שֶׁל א"ס ב"ה שֶׁהוּא מְחַדְּשׁ בָּהֶם - אֱלוֹ מ"ן.

בִּיאָה שְׁנִיָּה: יוֹרְדִים כְּנֶגְדָם מ"ד מִיסוּדוֹ שֶׁל זָכָר - אֱלוֹ אוֹרוֹת שֶׁל מ"ה, וְכָל תּוֹלְדוֹתָיו שֶׁל מ"ה תְּלוּיִים בוֹ. מִתְרַי"ג אֲבָרְיוֹ הוּא מְמַשִּׁכֶם, מְחַדְּשׁוֹ שֶׁל א"ס שֶׁהוּא מְחַדְּשׁ בָּהֶם. יוֹרֵד הַכֹּל בִּיסוּדָהּ, וְיוֹשֵׁב שָׁם זְמַן עֲבוּרִו; יוֹצֵא וּמִתְחַלֵּק לְכָל הָעוֹלָמוֹת.

ה) מ"ה וב"ן - בְּנֵינָם שֶׁל כָּל הַנְּבָרָאִים, שֶׁבָּהֶם נִרְאִים מַעֲשָׂיו שֶׁל א"ס ב"ה בְּמַשְׁפִּיעַ וּמְקַבֵּל. מִתְחַדְּשִׁים בְּזוּגָם שֶׁל זר"ן - מ"ה מִן הַזְּכָר, וּב"ן מִן הַנְּקֵבָה.

ו) ב' חֲבוּרִים לְזוּג - נְשִׁיקִין וְיִסוּדוֹת. נְשִׁיקִין בְּרֵאשׁ, זוּגָם כְּפוּל: רוּחוֹ שֶׁל זָכָר בְּפִיָּה שֶׁל נְקֵבָה, וְרוּחָהּ שֶׁל נְקֵבָה בְּפִיו שֶׁל זָכָר; נִמְצָאוּ שְׁתֵּי רוּחוֹת מִתְחַבְּרִים כְּאַחַד. זוּגָם שֶׁל יִסוּדוֹת: אַחַר שֶׁנִּתְחַבְּרוּ [בְּנְשִׁיקִין] - מַשְׁפִּיעַ הַזָּכָר לַנְּקֵבָה, וְהַנְּקֵבָה לְעוֹלָם.

פרק שביעי

התלבשות הפרצופים זה בזה

(א) כָּלֶלֶם שֶׁל פְּרָצוּפִים י"ב, וְהַשָּׂאָר מִתְפַּשְׁטִים מֵהֶם: א"א וְנוֹקְבִיָּה, או"א, יסו"ת ראשונים, יסו"ת שניים, ישראל ורחל [כְּלוּמַר: זְעִיר וְנוֹקְבִיָּה], יַעֲקֹב וְלֵאָה — מִתְלַבְּשִׁים אֵלָיו בְּתוֹךְ אֵלָיו.

(ב) פְּנִימִיִּים מִכֻּלָּם — א"א וְנוֹקְבִיָּה; פְּרָצוּף אֶחָד הֵם — שֶׁהַזְכָּר בְּיָמִין וְהַנְּקֵבָה בְּשִׂמְאֵל. וְעַל זְרוּעוֹתָיו — אָבָא לְיָמִין, אִמָּא לְשִׂמְאֵל. ג' פְּרָקִים בְּזוֹרֵעַ: הָרֵאשׁוֹן בְּחַב"ד, הַשֵּׁנִי בְּחַג"ת, הַשְּׁלִישִׁי בְּנַה"י [שֶׁל או"א]; וְכִתְרָם בְּגֵרוֹנוֹ, וּמְגִיעִים עַד טְבוּרוֹ. נִמְצָא גּוֹפוֹ עַד הַטְּבוּר מְכֻסָּה תַּחְתֵּיהֶם, חֲצִי מֵאָבָא וְחֲצִי מֵאִמָּא.

(ג) יסו"ת מְחַזְּיָהֶם שֶׁל או"א וְלִמְטָה: כְּתָרָם בְּחֻזָּה, וְשָׂאָר כָּל גּוֹפֵם בְּפְרָקֵיהֶם שֶׁל נה"י. מְחַזְּהָ שְׁלֵהֶם — יסו"ת שְׁנַיִם כְּסֹדֵר הַזֶּה. נִמְצָאוּ או"א כָּלִים בְּחֻזָּה שֶׁל א"א, וְיִסוּ"ת בְּטְבוּרוֹ. כְּשֹׁבָאִים בְּז"א מִתְאַרְכִּים רְגְלֵיהֶם בְּתוֹכוֹ, וּמְגִיעִים עִמּוֹ עַד סוֹף הָעוֹלָם.

(ד) ז"א מְחַזְּיָהֶם שֶׁל יסו"ת וְלִמְטָה - מִתְלַבְּשִׁים [יסו"ת] זֶה בְּזֶה, וּמִתְלַבְּשִׁים בְּתוֹכוֹ [שֶׁל ז"א]. וְרַחֵל מְחַזְּהָ שְׁלוֹ וְלִמְטָה - פְּעָמִים אַחֲרָיִךְ בְּאַחֲרָיִךְ, וּפְעָמִים פָּנִים בְּפָנִים.

יְסוּד שֶׁל נְקֻבוֹת פְּרָק וְחֲצִי, וְשֶׁל זְכָרִים שְׁנֵי פְּרָקִים. נִמְצָא יְסוּדוֹ שֶׁל אָבָא יוֹצֵא מִיְסוּד אִי, בְּתוֹכוֹ שֶׁל ז"א מִן הַחֻזָּה עַד הַיְסוּד; וּמִמֶּנּוּ יוֹצֵא יַעֲקֹב, מְחַזְּהוֹ שֶׁל ז"א וְלִמְטָה לְפָנָיו. פְּנֵי ז"א בְּאַחֲרָיוֹ שֶׁל יַעֲקֹב; וּפְעָמִים שֶׁהוּא בָּא לְצִדּוֹ, פָּנָיו בְּפָנֵי רַחֵל. אֵלָיו אַחֲרָיִם שֶׁל אָבָא שֶׁנֶּעֱשִׂים פְּרָצוּף בְּאוֹר

יסודו. אַחֲרֵי־כֵן שָׁל אִי, מִן הַחֲזָה שֶׁל ז"א וּלְמַעַלָּה נַעֲשִׂים פְּרָצוֹף בְּאוֹר
יְסוּדָה - זוֹ לְאֵה; מִן הַדַּעַת עַד הַחֲזָה, מֵאַחֲרָיו שֶׁל ז"א, פְּנִיָּה בְּאַחֲרָיו.

(ה) מֵאַחֲרָיו שֶׁל יַעֲקֹב, בֵּינוֹ וּבֵין ז"א - לְאֵה דוֹר הַמְדַבֵּר, נוֹקֵי שְׁלוֹ. מִבִּי
צְדָדָיו שֶׁל ז"א שְׁתֵּי אוֹרוֹת בְּאַלְכֶסוֹן: עֲנִי כְבוֹד לִימִינוֹ, וּמִן לְשִׁמְאֵלוֹ;
מִבִּי צְדָדֶיהָ שֶׁל לְאֵה דוֹר הַמְדַבֵּר שְׁתֵּי אוֹרוֹת: מִטָּה הָאֱלֹהִים וּמִטָּה מִשָּׁה;
וּמִבִּי צְדָדָיו שֶׁל יַעֲקֹב שְׁתֵּי אוֹרוֹת: עֵרֶב רַב לִימִינוֹ, וְעֵשׂוֹ לְשִׁמְאֵלוֹ. נִמְצָאוּ ג'
שׁוֹרוֹת שֶׁל ג' ג' - כְּשֶׁרָחַל אַחֲרָיו בְּאַחֲרָיו עוֹמְדִים כְּסֹדֵר הַזֶּה.

(ו) י"ח לְאֵה הֵם - מִמְלַכְיֹתֵיהֶם שֶׁל או"א. כִּיצַד? מַלְכוּת אַבָּא בְּמִקְוָמָה,
וּמַלְכוּת אִימָא חוּצָה לָהּ - הָרִי ב'; מַלְכוּתוֹ שֶׁל אַבָּא בּוֹקֵעַ מַלְכוּתָהּ שֶׁל
אִי וּמֵאִירָה חוּצָה לָהּ - הָרִי ג'; מַלְכוּתָהּ שֶׁל אִי בּוֹקֵעַת וְיוֹצֵאָה, בּוֹקֵעַת גּוֹפּוֹ
שֶׁל ז"א וּמֵאִירָה חוּצָה לוֹ - הָרִי ד'. עֵקֶר שְׁבַכְלָם זוֹ שְׁבַחוּץ, וְהַשָּׂאֵר טְפִלוֹת
לָהּ.

(ז) ד' מוֹחִין שֶׁל גְּדֻלוֹת, וְד' מוֹחִין שֶׁל קְטָנוֹת - הָרִי ח'; הַתְּחִילוֹ שֶׁל גְּדֻלוֹת
לְכָנֶס - וְלֹא גָמְרוּ שֶׁל קְטָנוֹת לְצֵאת - הָרִי ח' אַחֲרֹת; וּשְׁתֵּים אַחֲרֹת
נוֹסְפוֹת עֲלֵיהֶם - א' מְקַטְנוֹת וְא' מְגַדְלוֹת, מְפַנֵּי רַבּוּיִם שֶׁל אוֹרוֹת. אֵלוֹ י"ח
נָשִׁים שֶׁהִמְלִיךְ מִתָּר בָּהֶם. (ע"פ סְנַהֲרִין, כ"א).

(ח) לְמַעַלָּה מִן הַפְּרָצוּפִים - עֲתִיק; זוֹ מַלְכוּתוֹ שֶׁל אִיק שֶׁנַּעֲשִׂית עֲתִיק
בְּאַצִּילוֹת. כִּנְגַד זֶה בְּפִרְיָה מִמְלְכוּתוֹ שֶׁל אַצִּילוֹת; וְכֵן יִצְרִיָּה, וְכֵן
עֲשִׂיָּה. עֲתִיק - דְּכַר וְנוֹקְבָא, זְכָר בְּפָנָיו וְנוֹקֵי בְּאַחֲרָיו. [ג'] רֵאשׁוֹנוֹת שֶׁל נוֹקֵי
לְמַעַלָּה מֵאַצִּילוֹת - זוֹ רַדְל"א. [ז'] תְּחִתּוֹנוֹת שְׁבָה מְתַלְבְּשִׁים בְּא"א: חֶסֶד
בְּכַתָּר, גְּבוּרָה בְּחֻכְמָה, ת"ת בְּבִינָה, פְּרָקִים רֵאשׁוֹנִים שֶׁל נה"י בְּחַג"ת,
וּשְׁנָיִים בְּנַה"י, וּשְׁלִישִׁים שְׁבַנְר"ה וּמַלְכוּת עִמָּהֶם - בְּמַלְכוּת. יוֹצְאִים
וּמֵאִירִים בְּכָל שָׂאֵר הָעוֹלָמוֹת.

פרק שמיני

תקוני הפרצופים והעולמות

(א) [יש] תלת רישין בעתיקא: רישא דלא אתידע, גלגלתא, ומוחא. ב' נעשים ג': גלגלתא, אירא, ומוחא; דעתו של עתיק גנוז באירא. באלו [האחרונים] מתנהגים כל העולמות - בחד, בדין, וברחמים.

(ב) פנימיותן של [הג'] רישין - הוי"ה, החיצוניות - אה"ה. הראשונים - דע"ב ואה"ה שלו, השניים - דס"ג, השלישיים - דמ"ה. פנימי, ומקיף, ומקיף דמקיף בכל אחת ואחת; במה הם מתפרשים? בנקודיהם: מנקד הפשוט בתנועותיו, זה פנימי; מנקד המלוי כפשוטו, זה המקיף; מנקד המלוי כלו קמץ והפשוט בתנועותיו, זה מקיף דמקיף - זה הראש הראשון. מנקד הפשוט בתנועותיו, [ב]מקום צירי סגול; מנקד המלוי כפשוטו; מנקד המלוי כלו קמץ - זה הראש השני. מנקד הפשוט בתנועותיו, [ב]מקום צירי סגול ת[ב]מקום קמץ פתח; מנקד המלוי כפשוטו; מנקד המלוי כלו פתח - זה הראש השלישי.

(ג) שבועה תקוני רישא [של אריה] משבועה [התחונות] של עתיק, סימנם - ג"ט קר"ע פ"ח: גלגלתא לבנה - מחסדו של עתיק; טלא דכדולחא - מגבורה שלו; קרומא דאירא - מת"ת שלו; רעוא דמצחא - מיסוד שלו; עמר נקי - מראשיתם של נו"ה, שהם גבוהים מן היסוד; פקיחו דעינין - מסופם [של נו"ה]; חוטמא - ממלכות, ב' נחירים - לאה ורחל.

(ד) תקוניו של א"א: נימין, חירותי, ודיקנא. שלש הוי"ות בכל ראש, ואחת כוללת אותם. שלש הוי"ות - י"ב אותיות, ואחת שכוללתם - הרי י"ג.

י"ג חירותי - משלש שבפנתר; מקומם בין י"ג נימן, בין נימא לנימא. י"ג
נימן - משלש שבאיורא. י"ג תקוני דיקנא - משלש שבחכמה.

(ה) י"ג תקוני דיקנא: אל, רחום וכר; מי אל כמוד, נושא עון וכר. תקון א:
ב' פאות. תקון ב': שערות שבשפה עליונה. תקון ג': אורח תחות
חוטמא. ד': שבשפה תחתונה. ה': אורח תחות פומא. ו': רחבה של זקן. ז':
שני תפוחים שנפנו. ח': שטח עליון - מזל נוצר. ט': שערות שבין מזל
למזל. י': שערות הגרון. י"א: שכלם שונים. י"ב: פה פנוי. י"ג: שטח תחתון -
מזל ונקה. שעורם של מזלות - עד הטבור.

(ו) תקוניו של ז"א. צל"ם: צ' - מוחין פנימיים, ל' מ' - מקיפין שבו. שבשעה
שיצאו היו ד' - זה מ' שלו; חזרו שלשה בכליה של אי' - זה ל'; וט' נעשו
בגופו - זה צ'. של ד' בכחב"ד דאימא, של ג' בחג"ת, של ט' בנה"י.

(ז) נימן, חירותי ודיקנא בד"א. של א"א - י"ג, של ז"א - ט'. כשנשלם
תקונו [של ז"א] נשלמים לי"ג.

(ח) במצחו של ז"א, בוקעים ויוצאים מד' מוחין - ד' פרשיות של תפלין,
ומלבושיהם - בתים שלהם. עשר ספירות הם: חב"ד - בתפלין; חו"ג -
ברצועות של הראש; ת"ת - בקשר מלאחריהם, שמשם יוצאת לאה; ב'
רצועות יורדות - נו"ה: נצח עד החזה, והוד עד הטבור. תפלין מאימא:
קדש, והיה כי יבאך, שמע, והיה אם שמע. תפלין מאבא: קדש, והיה כי
יבאך, והיה אם שמע, שמע.

(ט) ואור מאימא מקיפו לז"א, זהו טלית לבנה. שערות של ז"א - אחר
גדלותו ששרתה עליו אימא, והגיעו נה"י שלה חדשים מאחוריו עד
החזה - מקיף לז"א, ומקיף על ראש נוקבא. מקיפו של ז"א - טלית, מקיפה
של נוקבא - ציצית שבו.

(י) תקוניה של נוק' ט"ו נימן בראשה, וצבעם ארגמן. וששה תקונים בפניה
מששה תקוני דיקנא [של ז"א]; כשהם נשלמים - נעשים ט'.

יא) תפלין שלה - של יד לז"א, שהם נקשרים בשמאל שלו, שנאמר: שימני כחותם על לבך, כחותם על זרועך (שיר השירים, ת, ו). ומנו"ה דז"א הם נעשים, שבהם חר"ב מאימא וחר"ב מאבא; של אבא נעשים לה לחור"ב, ושל אימא נעשים לה לחסדים וגבורות. נכללים בבית אחד, שנו"ה פלגי גופא.

יב) יסוד אבא מכריע בין נו"ה שלו, עומד ביסוד אימא ומכריע בין נו"ה שלה - נמצאו בו ד' אורות, שמהם תפלין במצחו של יעקב. אלו ואלו יוצאים ביצקב, ונעשים תפלין במצחו; חוזרים לאחוריהם, וקושרים קשר מאחוריו; חוזרים ויוצאים עד שיוצאים במצחה של רחל - נעשים תפלין בראשה. של יסוד אבא נשאים ביצקב, של נו"ה דז"א נשאים לרחל; חוזרים לאחור, וקושרים קשר באחוריה. של רחל: קדש, והיה כי יבאף, שמע, והיה אם שמע. של יעקב: היו"ת להדדי [באמצע]. יסודו של ז"א בין כתפיה של רחל - זה יו"ד שבתפלין. ורצועה יוצאה ממנה לבנינה של נוק: ג' כריכות בקבורת - ג"ר, ז' בזרוע - ז"ת, ג' באצבע - נה"י [דז"א] שבמוחיה.

יג) כללו של עולם: אדם [פרצוף], ולבושו, מקיפיו, והיכלו. אדם כיצד? זה תקונו של פרצופו - רמ"ח אברים ושס"ה גידים. נר"ן בתוכו, ח"י [חיה יחידה] מקיפים עליו. ירד האור לכנס בתוכו, חלק נכנס, וחלק נשאר בחוץ, שאין הפלי יכול להגבילו, מקיף לכליו, ומקיף לכל מה שתחתיו [זהו מקיף ישר]. וממה שנכנס - חוזר ויוצא לחוץ ומקיף על פליו בלבד. אלו שני מקיפים: ישר [בחי' יחידה] וחוזר [בחי' חיה].

יד) לבושו כיצד? מהפאותיהם של אורות נעשה לבוש עליהם מבחוץ. וחשמ"ל [של אצילות] יש לזו"ן מאימא: שבשעה שנכנסו נה"י שלה בתוכו, עור וכשר ועצמות וגידין נכללו שלה בשלו - חוץ מן העור שנמצא עודף על שלו מבחוץ, ומכסה עליו מפני עיניהם של חיצונים.

טו) היכלות לפרצוף כפתים לאדם. מלכיותיהם של ספירות - חיצוניות שלהם - אלו ההיכלות, ודמות אדם [הט"ס] - פנימיות בתוכם. לא שאין פנימיות וחיצוניות אלא זה, אלא שזהו חלוקו של עולם: חוזרים ומתחלקים כל אחד בשלו.

(טז) ז' היכלות הם [לעולם הבריאה]: לבנת הספיר, עצם השמים, נגה, זכות, אהבה, רצון, ק"ק. היכל יסוד ומלכות - אחד [פנגד לבנת הספיר]. היכל הוד - אחד. היכל נצח - אחד. היכל גבורה - אחד. היכל חסד - אחד. היכל ת"ת - אחד. היכל ג' ראשונות - אחד. אלו ז' היכלות שבבריאה, שבהם כבודו של מקום [מלכות של אצילות - נוק] מתפשט בתוכם. נפש ורוח לכל אחד, והכבוד נשמה להם בהיכל השביעי [ק"ק]. וג' דברים משמשים: נקשרים בהם התחתונים בשרשם [והוא סוד חבור הנפרדים בשרש], ונהנים הצדיקים מזיו השכינה, ומלאכי השרת מקבלים מהם פעלתם.

(יז) בסופו של אצילות - מסך, מאורה של אימא הוא נעשה: חשמ"ל יורד ומקיף מתחת רגליהם של זו"ן, ואורות של אצילות עוברים בו ועושים בריאה - נמצאת בריאה מסודה של אימא. ממנה ליצירה, מסך על מסך: מסך מאימא לזו"ן, ומסך מז"א לנוקביה - נמצאת יצירה מסודו של ז"א. ממנה לעשייה, מסך על שנים: מסך מאי לזו"ן, מסך מז"א לנוקביה, ומסך מנוק לעולם שתחיה - נמצאת עשייה מסודה של נוק.

(יח) שמו של אצילות - ע"ב. ירדו ס"ג מ"ה וב"ן לבי"ע. חזרו ועלו: עלה מ"ה והלביש על ס"ג, עלה ב"ן והלביש על מ"ה - נמצא ב"ן למעלה מכלם. זה מעקה - שלא יהיה סיומם של אורות כשהם למטה, ולא יהיו הקלפות אוחזות בהם, שנאמר: ועשית מעקה לגגך, ולא תשים דמים בביתך כי יפל הנפל ממנו (דברים, כב, ח).

(יט) אלו ד' עולמות שבהם מולך ארון יחיד על מעשיו. עבודתם של תחתונים בכלם, ויחודו של א"ס ב"ה מתיחד בכלם. הוא שרפן של נביאים אמר: שמע ישראל ה' אל הינו ה' אחד (דברים, י, ד).

פֶּרֶק תְּשִׁיעִי

תּוֹלְדוֹת הַסְּפִירוֹת -

הַמְּלֵאכִים וְהַסְּטָרָא אַחֲרָא

(א) תּוֹלְדוֹתֵיהֶם [מִבְּחֵי רוּחָנִיִּים] שֶׁל סְפִירוֹת ג': [נְשָׁמוֹת], מְלָאכִים, סְטָרָא אַחֲרָא (וּגְשָׁמִיִּים). לְכָל שְׁלִיחוֹת - מְלָאךְ; הַסְּפִירוֹת גּוֹזְרוֹת וְהַמְּלָאךְ עוֹשֶׂה, שְׁנֵאמַר: בְּרַכּוּ ה' מְלָאכָיו, גְּבַרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ, לְשִׁמְעַ בְּקוֹל דְּבָרוֹ (תהלים קג, כ).

(ב) ס"א כִּיצַד? זֶהוּ שְׁנֵאמַר: יוֹצֵר אֹר וּבּוֹרָא חֲשֵׁךְ, עוֹשֶׂה שְׁלוֹם וּבּוֹרָא רַע (ישעיה, מה, ז). יוֹצֵר אֹר - זֶה הַיָּמִין, וּבּוֹרָא חֲשֵׁךְ - זֶהוּ בְּשִׁמְאֵל, עוֹשֶׂה שְׁלוֹם - אֵלוּ מְלָאכֵי שְׁלוֹם, וּבּוֹרָא רַע - זֶה ס"מ. מְלָאכֵי שְׁלוֹם - עוֹשֵׂר כְּתוּב, מְשַׁמְשֵׁן לְעוֹשֵׂר סְפִירוֹת שֶׁל יָמִין; מְלָאכֵי חִבְלָה - עוֹשֵׂר מְדַרְגּוֹת, מְשַׁמְשֵׁן לְעוֹשֵׂר סְפִירוֹת מְצַד שְׁמָאל. עֲלֵיהֶם הוּא אוֹמֵר: גַּם אֵת זֶה לְעַמַּת זֶה עוֹשֶׂה הָאֵל הַיָּמִין (קהלת, ו, יז).

(ג) ד' מְדַרְגּוֹת - ד' קְלָפוֹת, עוֹלְמֵיו שֶׁל ס"מ סוֹתְמִים אוֹרָם שֶׁל סְפִירוֹת, וּמְסַלְקִים אוֹתוֹ. בְּמַעֲשֵׂה הַתְּחַתּוֹנִים בָּאִים, וְעוֹשִׂים רַעָה בְּעוֹלָם. נִגְהַ, עֲנֵן גָּדוֹל, אִשׁ מְתַלְקַחַת, וְרוּחַ סְעָרָה; שְׁכֵן מְפַרְשִׁים ע"י יְחֻזְקָאֵל: וְאֵרָא וְכַר מְתוּדָה הָאִשׁ (יחזקאל, אד).

(ד) ד' קְלָפוֹת - ד' עוֹלְמוֹת לְכָל אַחַת, שְׁבָם ה' פְּרָצוּפִים בְּעוֹשֵׂר סְפִירוֹת - שְׁתַּקּוּנֵיהֶם שֶׁל תְּחַתּוֹנִים בְּד' עוֹלְמוֹת, וּפְגַמֵּיהֶם בְּד' עוֹלְמוֹת. זְכוּ הַתְּחַתּוֹנִים - הָאֲדוֹן מְנַהֵג בְּרַחֲמִים, וְהַשּׁוֹטֵר עוֹבֵר מִפְּנֵיו. חָטָאוּ - בְּעַל

הַרְחַמִּים נִסְתַּלֵּק, וְהַשׁוֹטֵר עוֹשֶׂה דִין בְּחַיִּבִּים. בְּסִלּוּקוֹ שֶׁל אֲדוֹן, מַעֲשֵׂהוּ שֶׁל שׁוֹטֵר; הוּא שׁוֹנֵאֵמֵר: וַיַּחַר אֵף ה' בָּם וַיִּלְךְ, וְהֶעֱנַן סָר מֵעַל הָאֹהֶל, וְהָיָה מֵרִים מְצֻרֶעַת כְּשֶׁלֶג (במדבר, יב, ט-י').

(ה) סְדְרֵי הַדִּינִים - אֵלֶּה שְׁרָשִׁים שֶׁל קְלָפוֹת. מֵהֶם מְכַנִּיעִים אוֹתָהּ, וּמֵהֶם מְגַבִּיהִים אוֹתָהּ, לְפִי מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל תַּחְתּוֹנִים. הוּא שֶׁהַכְּתוּב אוֹמֵר: וַיִּמְרָתֶם אֶת חֻקֹּתַי וְאֶת מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אִתְּם הָאָדָם וְחַי בְּהֶם (ויקרא יח, ה').

פֶּרֶק עֲשִׂירִי

הַנְּשָׁמוֹת - הַתּוֹלְדוֹת הַעֵיִקְרִיּוֹת שֶׁל הַסְּפִירוֹת

(א) עבודתו של מקום לנשמות. ה' שמות הם: נר"ן ח"י, [שרשם] מה' פְּרָצוּפִים: חִיָּה וַיְחִידָה - מַאֲצִילוֹת [בַּחִי אֲבָא וְאִ"א], נְשָׁמָה - מַבְרִיאָה [בַּחִי אִי], רוּחַ - מִיִּצְרָה [בַּחִי ז"א], נֶפֶשׁ - מַעֲשִׂיָה [בַּחִי נוֹק]. נִמְצָא כְּחוֹ שֶׁל אָדָם מִמְּלֻכוֹתָיו שֶׁל עֲשִׂיָה עַד כְּתוּבָה שֶׁל אֲצִילוֹת. זֶהוּ שְׁנֵאֵמַר: נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ, וַיְרַדּוּ בְּדַגַּת הַיָּם [וְכוּר] (בראשית, א, כו).

(ב) תְּקוּנֵיהָ שֶׁל נְשָׁמָה - גִּלְגּוּל וְעֵבֹר. כִּיִּצְדָּ? עֲבוֹדָתָהּ שֶׁל נְשָׁמָה תְּרִי"ג מִצְוֹת: הַשְּׁלִימָתָן - עוֹלָה לְמִנוּחָה, וְאִם לֹא - חוֹזֶרֶת וּמִתְגַּלְגֶּלֶת. לֹא כֻּלָּה מִתְגַּלְגֶּלֶת, אֲלֵא חֲלֻקֵיהָ הַצְּרִיכִים תְּקוּן.

(ג) אִיזְהוּ גִלְגּוּל וְאִיזְהוּ עֵבֹר? גִּלְגּוּל - מְשַׁעַת לְדָה וְעַד מִיתָה; עֵבֹר - בִּיאָתוֹ בְּכָל שְׁעָה, וַיִּצְיָאוּ בְּכָל שְׁעָה. מִצְוֹת שְׁנֵתְחִיבָה בָּהֶם - מְשַׁלְּמָתָן בְּגִלְגּוּל; וְשֵׁלֵא נִתְחִיבָה בָּהֶם - בְּעֵבֹר מְשַׁלְּמָתָן, וְהוֹלֶכֶת לָהּ. צְדִיקִים מִתְגַּלְגֶּלִים לְאֵלִפִים; רְשָׁעִים - עַד רַבְעִים, שְׁנֵאֵ: וְעַל אַרְבָּעָה לֹא אֲשִׁיבֵנוּ (עמוס, א, ג).

(ד) נֶפֶשׁ בָּאָה בְּתַחֲלָה, וְאַחֲרֶיהָ רוּחַ, וְאַחֲרָיו נְשָׁמָה, וְחִי אַחֲרֵיהֶם. לְכָל נְשָׁמָה לְבוּשִׁים. מִתְגַּלְגֶּלֶת נֶפֶשׁ לְבָדָה, וְרוּחַ לְבָדוּ, וְנְשָׁמָה לְבָדָה; וּמְרַכִּיבִים נְשָׁמוֹת בְּלְבוּשִׁים שֶׁלֹּא בְּמִינָם. לֹא כָּל הַנְּשָׁמוֹת שְׁוֹת: שֵׁלֵא כְּחֵדְשׁוֹת הַיִּשְׁנוֹת, וְלֹא כְּמִגְלָלוֹת אַחַת הַמְּגַלְלוֹת שְׁתֵּים. וְעַל כָּלֵם הוּא אוֹמֵר: וְהוּא מְסַבּוֹת מִתְהַפֵּךְ בְּתַחֲבוּלָתוֹ לְפַעֲלָם (איוב, לו, יב). וְאוֹמֵר: וְחָשַׁב מִחֲשָׁבוֹת לְבַלְתִּי יָדַח מִמֶּנּוּ נִדַּח (שמואל ב, יד, יד). וְאוֹמֵר: כָּל הַנִּקְרָא בְּשֵׁמי

וּלְכְבוֹדִי, בְּרֵאתִיו יִצְרֹתֶיךָ אֵף עֲשִׂיתִיו (ישעיה, מג, ז). וְאוֹמֵר: הִי יְמֻלְךָ לְעוֹלָם
וְעַד (שמות, טו, יח). וְאוֹמֵר: וְעַמְּךָ כָּלֵם צְדִיקִים, לְעוֹלָם יִרְשׁוּ אֶרֶץ, נִצְרָה מִטְּעִי,
מִעֲשֵׂה יָדֶי לְהַתְּפָאֵר (ישעיה, ס, כא).

תם ונשלם שבת לאל בורא עולם.

ספר קל"ח פתחי חכמה*

פתח א

יחוד האין סוף ב"ה הוא - שרק רצונו ית' הוא הנמצא, ואין שום רצון אחר נמצא אלא ממנו, על כן הוא לבדו שולט, ולא שום רצון אחר. ועל יסוד זה בנוי כל הבנין.

פתח ב

רצונו של המאציל ית"ש הוא רק טוב, ולכן לא יתקיים שום דבר אלא טוב. וכל מה שהוא רע בתחלה, אינו יוצא מרשות אחר ח"ו, שיוכל להתקיים נגדו, אלא סופו הוא טוב ודאי. ואז נודע שלא יש רשות אחר אלא הוא.

פתח ג

תכלית בריאת העולם הוא להיות מיטיב כפי חשקו הטוב בתכלית הטוב.

פתח ד

רצה הא"ס ב"ה להיות מיטיב הטבה שלמה, שלא יהיה אפילו בושת למקבלים אותו. ושיער לגלות בפועל יחודו השלם - שאין שום מניעה נמצאת לפניו, ולא שום חסרון. לכן שם ההנהגה הזאת שהוא מנהג, שבה יהיה בפועל החזרת הרע לטוב - דהיינו, במה שנתן בתחילה מקום לרע לעשות את שלו, ובסוף הכל כבר כל קלקול נתקן, וכל רעה חוזרת לטובה ממש. והרי היחוד מתגלה, שהוא עצמו תענוגן של נשמות.

פתח ה

הספירות, הם הארות שניתנו ליראות; מה שלא ניתן אור הפשוט א"ס ב"ה.

פתח ו

כל ספירה היא מדה אחת מן המדות של א"ס ב"ה, אשר ברא במ את העולמות, ומנהג אותם. שברצותו שתהיינה נודעות, עשה שכל מדה תראה בסוד הארה אחת, שבראות אותה - מבינים המדה ההיא. ובראות תנועות ההארה ההיא - מבינים מה שנעשה בהנהגה במדה ההיא בזמן ההוא.

פתח ז

הספירות, אפשר שיאירו בהארה רבה או בהארה מועטת. אפשר להם ליראות בכמה מיני ציורים ודמיונות, מה שבהם לא יש באמת שום צורה ודמיון, רק נראות בדרך צורה ודמיון. והמסתכל בהם באמת יראה שאין הדמיון והצורה אלא מקרית לפי הרואה במ, והיינו: "וביד הנביאים אדמה". אך בעצמם אינם אלא התפשטות כחות, מסתדרים בסדר מה שהם צריכים להסתדר - נתלים החוקים אלה באלה, ונמשכים זה אחר זה, לפי שלמות הסדר המסודר.

פתח ח

יכולות הספירות ליראות בדמיונות אפילו הפכיים זה לזה, כמו ממש הרואה בחלום, שמתחלפים הנושאים לפניו ברגע אחד. רק שבכל דמיון שנראה - נודע כח אחד ומדה אחת. והמדות והכחות נודעים בסדר אמיתי ונכון, כמו שהם מסודרים ונעשים. והדמיונות - כמו שיכולה הנשמה לקבל.

פתח ט

אף על פי שנראים הדמיונות בספירות, אף על פי כן אין נראה צורה כצורה גשמית ח"ו, אלא נראה ענין אחד שמובן בו כאילו רואים הצורה ההיא למטה. וזה נקרא ראיית הנשמה, שאין ראייתה כראיית הגוף. ולכן, אין צורך שהנושאים יהיו לפי ראיית הגוף, אלא מציאות הארה אחת שמובן בה ענין העגול אם הנראה הוא עגול, או יושר אם הוא יושר, וכן כל שאר התמונות; ולא שתיראה הצורה הגשמית. ואפילו הצורה הרוחנית ההיא אינה עצמית בספירות כלל - אלא בסוד מלכות, המראה הכחות בדרך הזה.

פתח י

פעולת המאציל ית"ש, מה שהוא פועל בסוד הספירות לפי החק שרצה בהם, הם נתלים אלה באלה, יוצאים בהמשך אלה מאלה, ומתעלמים הענינים אלה בתוך אלה. דהיינו שכח אחד הוא הפועל בהעלם, ונראה בגלוי כח אחר פועל, והוא פועל באמת רק לפי כח הנעלם בו. ולכן נראו כל

הדמיונות האלה בספירות, דהיינו שיהיו אורות מתלבשים בתוך אורות, או יוצאים אורות מאורות. והכל בסדר ראיית הנשמה, שמבינה הדברים ההם ברוחניות, כראיית העין את הנושאים שלו.

פתח יא

ענין התמונה והדמיון הנמצא בספירות הוא יוצא מספירת המלכות, שהיא שורש לתחתונים, ומצדה נעשים כולם בצורה שהם נעשים. ועל כן אמרו שאי אפשר לעלות או לקבל אלא בה. ואפילו בתמונות הדמיונות עצמם נודע חכמה בענין ההנהגה, כי נודע איך צריכה השכינה להנהיג לצורך הענין ההוא, ולהביאו לתחתונים. אבל מתוכה משכילים הדברים למעלה ממנה. ששם הם כחות ומדות ממש.

פתח יב

כללות כל ההנהגה הסובבת עד תשלומה, וכן כללות כל הנמצאים, הוא רק ענין אחד וסדר אחד שתיקן המאציל ית"ש, שתכליתו הוא ההטבה השלמה בכל מיני שלמות. ותנאי הסדר הזה הם כל הבריות ומשפטי הנהגתם. והוא סוד דמות אדם במנין אבריו, וסדר קשריהם כמו שהם בו ממש. ולכן א"ק, שהוא כללות הכל, הוא כללות סדר זה של דמות זה. נמצא שלא המציא המאציל ית"ש אלא מציאות אחד, שהוא סדר דמות אדם. וכל מה שיש במציאות כולו ביחד, בין בבריות, בין בהנהגה, אינו אלא סוד דמות זה שלם.

פתח יג

סוד התמונות - מראים הדברים לפי טבע התמונה ההיא למטה ממש. והעיקול מראה הנהגה סובבת, בלא חילוק הנהגת חסד דין רחמים, אלא כמו השגחה כללית לפי מהות הספירה ההיא, וזה בסוד ההשתלשלות. אך היושר מראה ההנהגה מפורטת לפי חד"ר - ימין ושמאל ואמצע. וכן כל שאר התמונות על הדרך הזה.

פתח יד

מה שעומד במציאות בנין הספירות, פירוש - כל מה שהוא בנין כל המדרגות, ענין המדרגות עצמן, ענין כל חלקיהם ותכונותיהם וכל קשריהם - זה המונח הראשון של ההנהגה ששם אותו המאציל ית"ש, לפי שהוא ידע שזהו מה שצריך, לא פחות, ולא יותר, לסבב הנהגה אחת שלמה, לבא אל המכוון אליו בבריאתו, שהוא ההטבה השלמה.

פתח טו

כל מה שתלוי במציאות הבנין, שהוא המונח הראשון של הספירות, אין לשאול טעם עליו, שהוא תלוי ברצון העליון. וכל מה שבא אחר המונח הזה - ניתן לשאול ולהבין, שהוא פעולות המדרגות האלה - מה הם בהנהגה.

פתח טז

יש בספירות אור ישר ואור חוזר משני מינים. א': שאחר שירדו המדרגות מכתר עד מלכות, חוזר מלכות ונעשה כתר, וכן בדרך זה, עד שכתר נעשה מלכות. וזה מראה שליטת [נ"א: שלמות] הא"ס ב"ה, שממנו יוצא הכל, והוא סוף הכל, והיינו, "אני ראשון ואני אחרון", והוא מתגלה כך בראשונה כמו באחרונה. והמדרגות - כל הקרוב קרוב אליו מתגדל בשמו, ומה שהיה מלכות נעשה כתר. והמין הב': שום אור אינו משלים ענינו אלא כשיוצא ועוד חוזר למקורו. והיינו כי יורד עד למטה בכת, ואחר כך מידי עלותו מניח למטה מדרגה מה שמניח, והוא מתעלה. ואז המדרגה נשארת בבנינה, וכן כולם.

פתח יז

יש ספירה ויש פרצוף. ספירה הוא כח מן העשר כחות בכלל, שהוא המוסד שעליו נבנה כל בנין הפרטיות התלוי בו. אך פרצוף הוא שלמות כל הכח ההוא בפרט, נראה מפורש בסוד דמות אדם. ועיקרו בסוד התרי"ג, שהוא כל בנין האדם.

פתח יח

כל האורות העליונים עד שיגיעו להעשות מהם פעולה במעשה, צריך שיבאו לסוד האותיות. והם מציאות סדר אחד העומד להוציא כל הדברים לפועל, והוא סוד, "בדבר ה' שמים נעשו". כי אין מציאות לדיבור אלא באותיות.

פתח יט

כללות האותיות הם כ"ב מיני סדרים. שאין פחות מהם, ולא יותר מהם, לתת פעולה לאורות.

פתח כ

כל ענין סוד סדריהם תלוי ונמשך מסוד חד"ר - ימין ושמאל ואמצע, מתחברים בהרכבות שונות, בבחינת סיתום וקמיצה, או פתיחה והתפשטות, והיינו קו ונקודה.

פתח כא

שלמות האותיות תלוי בטעמים-נקודות-תגים שמתחברים עמהם, כל אחד משלימים בהם פעולה כראוי להם. אך עיקר הפעולה באותיות.

פתח כב

כל מיני פעולות הנמצאות בספירות - כולם מתנהגות תחת סדר עשר ספירות, והוא סדר הד' אותיות השם ב"ה. ובסדר הזה מתנהגים טעמים-נקודות-תגים-אותיות, בסוד ד' אותיות, וד' שמות שבכל אחד.

פתח כג

סוד השמות הוא מה שבאים האורות לבחינת פעולה, וכללותם היא התורה. לפיכך נקראת כלי אומנתו של הקב"ה.

פתח כד

בענין המשכת הפעולה לחוץ ממנו-רצה הא"ס ב"ה ועזב את בלתי-תכליתו, ולקח לו דרך פעולה מוגבלת, וזה נקרא צמצום א"ס ב"ה.

פתח כה

הצמצום הזה עשה שיראה ממנו ב"ה - האור והזיו. מה שקודם לכן - ומה שגם עתה אין הצמצום מגיע לו - אינו ניתן להיות נראה ומושג כלל. וזה האור שניתן ליראות, נקרא אור נאצל, כי הוא נראה כמו אור שנתחדש. אך באמת אינו אלא איזה בחינה מן האור הקדום, שנתמעט כחו בסוד הצמצום.

פתח כו

זה האור שנאצל היה נקרא רשימו מן האור הקדום, שלרוב גדולתו לא היה מושג. וסוד זה הרשימו הוא הנקרא מקום כל הנמצא, לפי שהוא נותן להם מציאות, מה שלא היה נותן הבלתי-תכליות. זה המקום נקרא שהוא חלל, והוא פנוי מאור הא"ס ב"ה, דהיינו שאין הבלתי-תכלית נמצא בו כבתחלה.

פתח כז

בזה הרשימו נשרש כל מה שעתיד להיות. ומה שלא הושרש שם - לא יכול להיות אחר כך. ואף על פי כן, כל המושרש שם לא היה יכול למצא, אלא אם כן הבלתי-תכלית עצמו ינהג אותו. אלא שהבלתי-תכלית אף על פי כן לא יפעול אלא מה שמושרש ברשימו. והיינו כנשמה המנהגת את הגוף רק

לפי מה שהוא, וזה נקרא קו אחד מא"ס ב"ה הנכנס בתוך החלל. כי זה הענין עצמו שהוא פועל ברשימו - היינו לפי הנבראים. אך הוא בעצמו פועל אותו בשלמותו. והנה זה הענין לפי הנבראים הוא הרשימו, אך בקו הוא מה שהוא לפי שלמותו. ועוד, זה הנפעל לפי הנבראים הוא הרשימו, אך הדרך שהא"ס פועל אותו הוא הקו, שהוא לפי בלתי תכליתו, כמו שהוא בלתי-תכלית.

פתח כח

קו הא"ס ב"ה, הנכנס בתוך הרשימו, נעלם בו בפנים בכל מדרגותיו, ונקרא שמנהגו. ועומד בחוץ ומקיפו, ונקרא שכולל כחו ומביט עליו לכל צד. ואף על פי כן, הכל רק בדרך מה שהוא משתווה לרשימו. וזהו אור פנימי ומקיף של ספירות, שהוא סוד הכלי.

פתח כט

הספירות הם מה שיצא מסוד המקום שנעשה בזמן הצמצום. כל ספירה - חלק מן הרשימו. ולפנים מזה יש פנימיות הנמצא מצד קו הא"ס ב"ה שנכנס בתוכו. והקו מאיר בתוך הפנימיות בסוד נשמה לנשמות, ומצד זה הוא שוה בכל המדרגות לגמרי. אך הנשמה שהיא הלבוש שלו - זאת נעשית לכל פרצוף לפי מה שראוי לו, ובה נבחנים הפרצופים זה מזה, שאין השינוי בקו, אלא בלבוש שלו שהיא הנשמה.

פתח ל

בצמצום הושרש שילכו הדברים לפי הנהגת העולם עד הסוף. פירוש - שיוכלו הקלקולים להמצא, אך שסוף הכל יחזור הכל לתיקון האחרון, שהיחוד יראה לאמיתו. ועל פי הדרך הזה הושם החק - שסוף דבר נעשה המציאות בסוד טוב ורע, גם את זה לעומת זה, דהיינו שיתפשט ענין הספירות בכל מדרגותיהם וכל תולדותיהם, הכל לצד ההטבה. ושיברא בריאה אחת שיהיה בענינה כל קלקולי הטוב, והיא הנקראת ס"א. ויהיה הכוונה שיתגבר כח ההטבה, עד שכל קלקול יחזור לתקון, ואז יודע היחוד לאמיתו.

פתח לא

הסדר הראשון שקבל האור הנאצל לעמוד בסוד עשר ספירות בבחינת סדר דמות אדם, הוא נקרא "אדם קדמון". והוא הסדר של שם הוי"ה ב"ה לעולם ולעולמי עולמים. וזה ענין - שכל הסדרים והחוקים כולם נמשכים ובאים

תחת סדר ארבעה אותיות אלה. ולפי הסדר הזה, הכל נדרש תמיד בסוד ארבעה אותיות השם ב"ה.

פתח לב

הפנים - עשויות להאיר מה שנסדר בפנים בתוך הגוף, ומכל חוש יוצאות הארות מזה. ולכן יוצאים ד' עולמות של ראייה-שמיעה-ריח-דבור; וגם מן המצח יוצא הארתו. נמצאו כל העולמות - רק זיוו והארתו של א"ק, וא"ק - נשגב מהם יותר, ואינו מושג.

פתח לג

ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן מתגלים מא"ק. הע"ב לפי חכמתו של א"ק, ואינו מגיע הדברים להשגה, ומשלח הארותיו דרך שערות הראש - שהמוח מגלה בם ענינו, והוא נעלם. אך ס"ג מגלה האורות מה שנעלם בע"ב, והוא ענין האצילות שהולך מתגלה מעט מעט. לכן בתחלה אור פנימי ואור מקיף רחוקים זה מזה, והולכים מתקרבים מעט מעט עד הפה, שנעשה כלי שם. ושם נשרש דמות אדם כראוי, והוא ענין מ"ה וב"ן שנתגלה אחר כך.

פתח לד

המעברים שעוברים דרך שם האורות, הם נבחרים לפי מה שהם נקשרים לפנים עם ד' השמות הנסדרים שם. והם לפי הרכבות קשרי המאורות, ודרך הליכת הרוח בהם, מקום שהוא נוגע ראשונה - שם הוא יוצא.

פתח לה

בא"ק נעשה החבור של הקו עם הרשימו - שלקחו לו לכלי. והאור היוצא דרך החושים הוא אור שכבר נתחבר בכלי, שלכן אחר כך הוא מוציא כלי באורות הפה. ורק זה הוא האור הראוי לבנות ממנו כל הבנינים. ויצא מה שצריך לבנות ממנו כל הבנינים הנרצים, ונתפשט בהדרגה לפי צורך הנרצה בבנינים האלה.

פתח לו

עולם הנקודים הוא מה שהאצילות עם כל ענפיו היו הולכים ונעשים, כאומן העושה כלי מחתיכת עץ, שבתחלה הוא גולם, ואחר כך בהשתלם צורתו - אז נראה היופי שלו בצורה שלמה.

פתח לז

שורש מציאות קלקול ותיקון הוא ענין שבירת הכלים ותיקונם. כי אם לא היה קלקול בהם - לא היה קלקול בעולם, ואם תיקונם היה נשלם לגמרי - היה סוף הכל. אך בהיות שהיה הקלקול בא, ואחר כך התיקון, ולא גמור, אלא בשיעור שהיה נותן שורש לקלקול ותיקון לסבב בעולם. וסוף הכל יהיה תיקון שלם, שלא יהיה אחריו עוד קלקול כלל.

פתח לח

כללות ענין אבי"ע הוא עולם אחד עם שלושה לבושים. והיינו כי האצילות עצמו אינו שלם אלא עם לבושיו. אמנם כשנבחין הלבושים כל אחד בפני עצמו, נקראים כל אחד עולם בפני עצמו. ובאמת יש לכל אחד פעולה בפני עצמה. נמצא, כשנבחין בי"ע עם האצילות - לא יחשבו אלא ללבושי האצילות. וכשנחשבים לפי פעולותיהם - נקראים עולמות בפני עצמם.

פתח לט

עולם הנקודים היה כמו חומר אחד שממנו צריך לפרט אחר כך כל הפרטים. והיינו כי כל הנמצא בין למעלה ובין למטה - הכל הוא רק ענין אחד, בנוי מפרטים רבים. והוא איננו כללי אלא אם כן כל פרטיו עומדים בו בשוה; כי כך כל הנברא הוא רק לכבוד הבורא, והוע ענין "כל פעל ה' למענהו". ובזה נכללות כל הבריות הטובות והרעות, כי הכל ענין אחד ומציאות אחת לבד של בריאה המשלמת גילוי יחודו וכבודו של א"ס ב"ה:

פתח מ

זה החומר הכללי היה לו ליחלק לפרטיו, ואז ראשית הכל היה המונח הכללי, ונקרא אצילות עם שלושה לבושים. ואחר כך היה מגיע שליטה לכל לבוש בפני עצמו, והיו נקראים שלוש עולמות בי"ע. כי האצילות מתוקן בתיקונו הוא שורש הכל, ובי"ע - מוציאי תולדות האצילות, כל אחד מוציא תולדה בפני עצמו הראוי לו. וכולם אינם אלא תולדות מה שיש באצילות כבר:

פתח מא

המונח הזה הכללי היה צריך לקבל אורו בתחלה בסוד הקו המתחבר עם הרשימו. אך בתחלה היה צריך להשתלם, כי מפני כך היה הצמצום בתחלה - כדי שימצא מקום לרע שיהיה ניתקן, וסוף הכל יהיה טוב. ולכן האור, שהוא מן הא"ס ב"ה, צריך להמתין גם כן שיהיה הכלי נשלם, שבו מושרש

ענין הרע, ואחר כך יאיר בו, ואז יהיה הכל נשלם. על כן לא נתחבר בתחלה האור עם הכלים, אלא נעלם למעלה, עד שישלימו הכלים את ענינם, והוא שיתנו מקום לרע לשלוט, וגם תשלם שליטתו, ויבוא תיקונו לחזור הכל לטוב, אז יאיר בו האור:

פתח מב

תיקון הכלים היה הולך ונעשה מעט מעט. וכפי מה שהיו ניתקנים - כך היה האור הולך ונכנס בהם. סוף תיקונם יהיה לעתיד לבוא, וכן סוף כניסת וחיבור האור בהם:

פתח מג

הרע לא היה מושרש כי אם בסוד הלבושים דאצילות, שהם בי"ע. ולכן כדי להשלימם, הוצרך לפרטם לכל עניניהם, שיניחו בתחלה מקום לרע, לפי מה שהיה מוכן בהם. וסוף סוף יחזרו לתקן כל הקלקולים.

פתח מד

האורות אינם מוציאים תולדותיהם עד שיעמדו בערך אליהם. כי אור גדול לא יקרא עילה לנברא אחד קטן כי לא יצא ממנו לעולם, שהרי המאציל ית"ש שם חק ההדרגה. ולפי זה, הדין שנתגלה ברשימו, לא הגיע למדרגה שיוכל ליקרא סיבה כלל אל הס"א, עד שהגיע לעשות הכלי בנקודים, כי למעלה מזה לא נראה שום ענין שייד לעניני הס"א כלל. אך בנקודים נגלה איזה דבר שיש לו שייכות לענינה, כי רק כאן היה המונח הכללי של כל אבי"ע האלה, המגיעים עד הגשמיות, ועד סוף כל הנמצא.

פתח מה

רק בחלקים היותר שפלים שבכלים היה נראה זה הרושם מעט של שורש לס"א. ועל כן נכנס האור הכללי בתחלה, והיה הולך ומתפשט בסוד המונח הראשון עד החלקים השפלים האלה. והם הם ענין הלבושים, הנחשבים לרגלי האצילות. ולכן עד שלא הגיעו להם - לא היתה השבירה. ובהגיעם שם - היתה. ואז חזרו לאחור, ויצאו אפילו מן החלקים העליונים.

פתח מו

כשהוצרך לתת שליטה ללבושים בפני עצמם לתקן את עצמם, נתעלם החלק העליון שהיה בנקודים, והוא ענין האצילות שלהם, ואז היו שולטים הלבושים בפני עצמם. וזה נקרא להם נפילה, כי היו נופלים ממה שהיו

נכללים באצילות בסוד לבושיו, ושולטים בפני עצמם, ולא בסידור ותיקון, אלא בקלקול, ריקים מן האורות שנתרחקו מהם. ואז היו פונים תמיד לתת מקום לרע לצאת ולהמצא, כדי שיתוקן לבסוף.

פתח מז

כשרצה המאציל ית"ש לתקן עניני הלבושים האלה, היה מברר מדרגותיהם אחת אחת, שלא תהיינה פונות אל הרע, אלא יחזרו פניהם להסתלק ממנו. ואז כל מדרגה היתה מניחה ענין הוצאת הרע למדרגה שלמטה ממנה. ונמצא, שהיה לה חלק בזה, רק שהיתה מסתלקת ומתנקית ממנו. ואז היא היתה ראויה לקבל אור. וכן כל מדרגה למדרגה שתחתיה, עד שנתבררו כל המדרגות של אבי"ע. כמו שהם עתה. והניחו ענין הוצאת הרע אל המדרגה התחתונה שבכל המדרגות - במלכות דעשיה. ואז הוכנו כולם לקבל את האור, חוץ מזאת האחרונה, באשר שאין לאור להתפשט אלא בכלי שנוקה מן הרע. וכל זה נקרא רק תיקון הלבושים של הנקודים, שכמו שהיו הכלים מתוקנים - כך היה האור הולך ונכנס בהם. וכל כלי שהוא רחוק יותר במדרגתו מענין הרע - ראוי לאור יותר גדול. אך האצילות הראשונה לא חזר ונתגלה, כי זה לא נקרא תיקון שלם של אלה הלבושים כל זמן שיש מדרגה זאת האחרונה כך - פונה להוציא הרע, וריקה מן האור בשבילו.

פתח מח

תיקון מדרגה זאת האחרונה תלוי במעשה בני אדם, שהם יגבירו כח הקדושה, ואז לא יהיה עוד ענין לרע כלל, אלא הכל עומד לכבוד הבורא לבד. ואז יקרא שנתקנו כל הלבושים תיקון שלם, וחוזר הכל להשלים המונח הראשון שהושם - להיות כל הבריאה בהשוואה אחת, חק אחד של תיקון שלם בענין גילוי יחודו של מקום ב"ה. ואז יתגלה האצילות של הנקודים, שהוא המונח הזה הראשון. וישלים ליכנס האור בכלים כולם, והלבושים יהיו נמשכים אחר האצילות, ויהיה הכל בתיקון שלם.

פתח מט

שיהיו הכלים הלבושים האלה שורש לרע - זה אינו קלקול. כי אדרבא, זהו שלמות הבריאה לפי הכוונה בה - לגלות היחוד העליון ב"ה. אך שבתחלה היו שורש לרע, שהיה רע ממש. וצריך שזה הרע שיחזור לטוב על ידי תיקוני בני האדם, והוא עצמו יהיה לכבודו של מלך - שזכו על ידו בני האדם. וכדי לעשות בפועל זה הדבר, הוצרך שאלה הלבושים יתנו מקום לו להמצא, וזה על ידי הבירור וההדרגה שנעשה בהם, עד שנשארה המדרגה

האחרונה של מלכות דעשייה לבדה להוציא אותו, ונעשה מבי"ע - אבי"ע. וכשכבר ניתקן וחזר לטוב - חוזרים הדברים כבראשונה, ואין צורך לו להמצא בפועל, כי די שהיה כבר, וניתקן. וזהו, "בלע המות לנצח". ואז חוזרים אבי"ע לבי"ע, וחלק המלכות דעשייה נכללת בכלל שלה, ומתגלה האצילות העליון של כללות הנקודים. ואז נשארים הלבושים שורש לרע שהיה כבר, וניתקן, והוחזר לטוב, ונקרא שהשלים אז א"ס ב"ה את מעשיו, ונשגב לבדו ביחודו.

פתח נ

אין שום דבר לבטלה, ועל כן מה שנכנס האור בתחלה, ואחר כך חזר ויצא, והלא היה יכול לעשות כל ההדרגה הזאת בתחלה בלא זה - גם לזה יש פעולה ותולדה עיקרית. וזהו שורש פרטי מה שצריך לתת מציאות להנהגת העולם הזה בקלקולו ותיקונו. בשכר ועונש, לפי השיעור השלם מה שצריך לזה, לא פחות ולא יותר.

פתח נא

שורש הבריות הוא רק בז' תחתונות, שהם ז' ימי בראשית. והג' ראשונות הם רק עטרות על הז"ת, להנהיגם ולתקנם. על כן במציאותם אין שייך קלקול, כי הם למעלה ממעשה בני אדם. והעוונות אינם פוגמים אותם, אלא מסלקים אותם, ועל כן נמצאו ונתקיימו. אך מה שנמצא בהם לצורך הז' תחתונות - זה לא נתקן אפילו בהם, כי אם היה נתקן, היו כל הז' תחתונות מתוקנים גם כן. ולכן גם בהם מה ששייך מהם לז"ת - נפגם. וזה עושה שלא יתפשט כוחם היטב לתקן הז"ת, כי אם היה מתפשט תמיד - לא היה קלקול בעולם.

פתח נב

שורש מציאות הז"א הוא הדינים של אימא - ה' גבורות שלה. ולפי מציאות זה כל אור עומד בפני עצמו, ואינו מתחבר עם חברו. וזה כי טבע הדין - שלא להראות אחוה, אלא הכל עוצב ופנים זועפות. אלא שאימא מגברת עליו המיתוק שלה. וכמו שהדין נשקע - העוצב עובר, והאחוה נמצאת. ועל דבר זה נכנסת אימא בו. ועושה לו אחוה בין ספירותיו. אך זה עושה על ידי המלכות, כי היא הושמה מאנא דכולא, שלא ישפיעו האורות כל אחד בפני עצמו, אלא ילכו כולם רק אל מקום אחד. ואז מתעורר ביניהם חיבור, ופונים כולם אליה, בסוד, "אילת אהבים", והם עצמם מתחברים זה עם זה. ויותר שהם פונים אליה - מתגברת ביניהם האחוה, ומגעת אל השמחה

הרבה. וזה מה שהיה חסר במלכין קדמאין, כי הו"ק לא היו פונים אל המלכות, ולכן לא יצאו מן העוצב וזעף הפנים, ואימא היתה מנחת אותם כך עדיין. וכנגד זה היו חסרים ג"ר של ז"א, שהם מה שאימא באה בו ומתקנתו. ואז היו נקראים רשות הרבים, וזהו מצב שממנו יצאה הס"א, שעל כן טבעה ופעולתה רק להפריד.

פתח נג

כל מה שנתקלקל בזמן השבירה הוא מה שצריך ללכת לתקן מעט מעט. והיינו בין ירידת אחורי או"א, בין שבירת שאר הספירות, כל מה שנחסר באותו הזמן - הרי התחיל מילואו בזמן התיקון. וסוף מילוי הכל - הוא התיקון השלם שיהיה לעתיד לבוא.

פתח נד

בזמן שנשברו הכלים - ניטל מהם כח ההנהגה. וגם לא היו עומדים בסוד צורה שלמה, אלא מיני כח בלתי שלמים ובלתי ראויים לפעול פעולה. ומקורם היה מקיימם כך, עד בא הארה חדשה שתשלימם, ותתן להם צורה ופעולה.

פתח נה

מנין אחד ששני שמות או יותר באים אליו בדרכים שונים - נודע שהוא עיקר אחד שצריכים להתחבר שם כל אחד לפי הדרך שלו, אך שבסוף מסיבותיו יגיע שם. וזה סוד הע"ב, שיש בכל הד' שמות ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, שלכל אחד יש דרך בפני עצמו, אך כולם מגיעים לזה. זה מראה שהוא עיקר אחד שצריכים כולם להגיע אליו, כל אחד לפי דרכו. והאמת, שזה בא מא"א, שממנו יוצאים או"א זו"ן, והוא ע"ב אחד, שד' יודי"ן שבו מוציאים עסמ"ב. וכל אחד מהם צריך להגיע אל הוראת שרשו, של זה הע"ב, וזה הכח היותר חזק שבהם.

פתח נו

אף על פי שמספר הרבוע, שהוא ע"ב, ישנו בכל השמות, אין נחשב להם אלא מה שהוא פרטי להם, כל אחד בפני עצמו. רק ב"ן, שאין לו בפני עצמו - נחשב לו מה שיש לו. וזה מראה שלכל אחד יש הוראה שוה בתחלה, אפילו בבחינת הפשוט, כי זה לפי מציאותם. אך בהמלאם, שהם משתנים זה מזה, ניתן לכל אחד הוראה בפני עצמה, לפי הפעולה שהוא פועל בפני עצמו. וב"ן שאינו פועל בפני עצמו, אלא שמקבל מה שנותנים לו, לכן אין לו הוראה אחרת, ומתחבר עם האחרים בהוראה הראשונה הכללית.

פתח נז

עיקר המרכבה הוא אלה הע"ב, שהוא התחזק ד' הפרצופים בא"א, שהוא נשגב מן הקלקולים. וכאן הכסא נושא את נושאי. על כן מכאן הוצרך לרדת רפ"ח ניצוצין, להחזיק ולקיים הכלים היורדים, שלא יעשה חורבן גמור, אלא בדרך שיחזור ליתקן. וכן הושרשו עניני העולם הזה שיעמוד כך כח אחד, שלא לעזוב העולם ליחרב ח"ו. אלא בכח הזה הנשאר - יתוקן מה שנתקלקל.

פתח נח

היופי והחמדה של מלכות אינו בה אלא כשהיסוד עמה, כי שלימותה ממנו. ובהיותה בלא הוא - אדרבא ממנה כל חסרון וכל עוצב. ובהיותה עמו - ממנה כל שמחה לזכר עצמו. ולכן בתחלה היה הכל בסוד ב"ן, והיא הנוק' בלי הזכר, משם כל העוצב. והו"ק לא פנו אל המלכות, כי לא ניתנה להם החמדה. אך כשבא יסוד בסוד מ"ה - אז היא נשלמה, והיא עצמה מעוררת החמדה בזכר עצמו, וזהו התיקון.

פתח נט

התיקון הוא שנקשרו שתי האורות - של המצח והעינים דא"ק ביחד, והם מ"ה וב"ן. ומיד נתעוררה האהבה בין האורות, ואינם עוד בעוצב כמו בתחלה, אלא כל אחד מראה פנים לחבירו. ונקשרים אלה באלה, בסוד אב ואם בן ובת, שכל אחד מראה קורבה לחבירו כפי הענין הראוי לו.

פתח ס

אחר שיצאו האורות של העינים דא"ק, שהם ב"ן, נקשרו תחת הנהגת מלכותו של א"ק. וכשיצאה הארת המצח, שהיא מ"ה, נקשרה תחת הנהגת היסוד דא"ק. ואז נזדווגו יסוד ומלכות דא"ק, ולכן נתבסמו הדינים, והלכה ההנהגה בתיקון ובאהבה.

פתח סא

מ"ה היה מחבר עמו כל המדרגות שהיה מתברר [נ"א: מברר] מב"ן, ומהם היה עושה כל האילן של הקדושה, דהיינו אבי"ע. אך נשאר עוד מדרגות מב"ן שלא נתחברו עם מ"ה. ועל כן לא נשלמה עדיין הבריאה, שיש בה כמה חסרונות, וזה הולך ונתקן מעט מעט, עד שיהיה נתקן הכל, ויהיה הכל בשלמות.

פתח סב

בספירות ב"ן נשרשים כל דברי הקלוקלים, דהיינו כל מה שנותן מקום לפגמים להימצא, ואחריהם לעונשים. בספירות מ"ה - כל דברי התיקון, לתקן קלוקלים אלה. ולפי ההנהגה הצריכה, צריך שכל מדרגה תהיה בנויה משניהם. ואז מצד ב"ן שבה - ימצאו כל עניני הרע, ומצד מ"ה - כל עניני הטוב.

פתח סג

כיון שהנהגה הולכת כך - בסוד חסד ודין, שורש הטוב ושרש הרע, לכן לכל פעולה צריך שני מולידיים. ועל כן לא יצא אור אחד אלא על ידי שני אורות שימשיכו אותו. ושני האורות יהיו - אחד זכר מצד מ"ה, ואחת נוק' מצד ב"ן. ואז יולידו האור הצריך להיולד - בנוי ממ"ה וב"ן גם כן.

פתח סד

מכלל הספירות שנשברו וירדו מתבררים חלקים מה שמתבררים, ועולים לקבל אורותיהם באצילות, וזה על ידי הנוק' שמעלה אותם כך. וכנגדם יורדים מדרגות מן המ"ה, כלי ואור, ומתחברים עמהם, וזה על ידי הזכר שממשיך אותם כך, ונותן אותם בנוק'. אף על פי כן בתיקון הכלים העולים על ידי הנוק' נכנס גם הזכר, והוא מתקן הימין שבהם, והנקבה מתקנת השמאל שבהם. ואחר כך מתחברים החלקים ביחד. וכן מתחבר מ"ה עם כל אחד מהם, ונשלמת התולדה.

פתח סה

ענין הדו"ן נמצא גם למעלה מזה, כיון שכבר הושמה ההנהגה בסוד חסד ודין. אלא בנקודים היה השינוי, שבתחלה לא היה בהם תיקון דו"ן, יען יצא הב"ן לבדו, ואחר כך ניתן בהם מ"ה על ידי התיקון. ולכן כל שורש של דו"ן שמהאצילות ולמטה תלוי במתקלא, שהוא סוד חיבור מ"ה וב"ן.

פתח סו

תיקון כל דבר על ידי דו"ן הוא בסוד זיווג, עיבור ולידה. בזיווג נמשכים החלקים דמ"ה וב"ן, עד שניתן הכל בנוק'. ושם נמצא בכלל אחד כל מה שצריך לימצא באור ההוא, שלא יהיה צריך להוסיף או לגרוע. אחר כך צריך לפרט זה הכלל לחלקיו, ואינו מתגלה בפני עצמו, עד שיעמיד כל חלקיו בגילוי שלם. ועל כן עד הזמן ההוא נעלם באור שהוא נתלה בו, לקבל ממנו שלמותו, וזה מצד השתלם האורות אלה על ידי אלה. כשהגיע למדרגה

שנראו כל פרטיו, אך שלא יהיה בכל אחד מהם אלא שיעור הארה היותר קטנה שאפשר להיות, אז הוא מתגלה בפני עצמו, כיון שכבר אין יש פרטיות אור ליפרט עוד, אלא להוסיף כח והארה. והתגלותו מן המאור העליון לחוץ - זהו שיקרא לידה.

פתח סז

קיפול רגלי א"א היה הכח הראשון שניתן לכלים הנשברים להתעלות. ומשם והלאה יכלו להיות כל העליות שבהם. והאמת, שהכלים היו תלויים באלה הרגלים, ובתחלה היו מתקיימים על ידם למטה. ובהקפלם - ניתן גם בכלים כח החזרה למעלה. וזה מה שא"א הוא שורש לכל, וזה היה החלק של א"א, שבו היו נשרשים הכלים בזמן רדתם. ואחר כך נשרשו גם בחג"ת, כשנתוסף בהם התיקון.

פתח סח

החלקים העולים, והדרגותיהם, ודרכי חיבוריהם - זהו דוקא מה שצריך להעשות העולם הזה בדרך אשר הוא צריך להעשות, בכל כך תיקונים, בכל כך חסרונות, בכל כך חוקים, כמו שצריך לתשלום סיבוב ההנהגה.

פתח סט

מציאות התיקון הוא משקל מה שצריכים כל האורות לתקן איש בעד חברו, בכל כך מיני פתיחות, ובכל כך מיני סתימות, שבין כולם נמצאת ההנהגה מתוקנת בכל הסדרים הגדולים שיש לה לסבב כל הבריאה בסיבוב אחד, שבו כל דבר יסתיים בטוב ושלמות גמור.

פתח ע

פרצוף הוא מה שאור אחד מתפשט ומתגלה בכל פרטיו, בסדר אחד, שבו איזה חלקים נשארים פנימים, ואיזה חיצונים, איזה עליונים, ואיזה תחתונים. וכולם מקושרים בסדר אחד, להיות מתחברים אלה באלה, ומתנהגים על פי הנהגה אחת כללית, כל אחד לפי ענינו. וכללותם הם תרי"ג חלקים, כל אחד בנוי אחר כך מכמה חלקים קטנים, כמו שצריך לשלמותו.

פתח עא

סדר אורות הפרצוף וקשריהם וכל עניניהם, הוא ממש כסדר אברי הגוף באדם. כל מה שיש באדם - יש כנגדו בענין האורות בפרצופים למעלה.

פתח עב

הפרצופים - מהם זכרים, ומהם נקבות, דהיינו מהם ממשיכים החד, ומהם הדין. ובזיווגם מתחברות ההמשכות ביחד, ונולדת הפעולה הצריכה, כי אין דבר שאינו מוסכם משתי מדות חד ודין. ויש איזה שינויים באורותיהם, ושינוי ממש בחוקם. אך שינוי הצורה, שינוי ממש, אינו אלא באורות ההמשכה, שהם היסודות, כי הם הממשיכים, ואליהם נמשכים כל חלקי הפרצוף, להמשיך לפי חוקם.

פתח עג

חיבור הדו"ן הוא השלמות, ובו נמשכת ההשפעה. ולכן כל מה שהדו"ן קרובים יותר מאליהם - מורה שלמות, שאין צריך שם עבודת התחתונים. וכל מה שהולכים ומתרחקים זה מזה - מורה שצריך שלמות, ושצריך שם עבודת התחתונים.

פתח עד

עתיק הוא הפרצוף הראשון הנחשב לאצילות, והוא מלכות של א"ק, מתפשטת בתיקונים הצריכים לזה, ומתלבשת באצילות, לקשרו בא"ק, ולקיימו ולהנהיגו.

פתח עה

פרצוף עתיק בנוי ממ"ה וב"ן. והם דו"ן שלו, עומדים בחיבור אחד ממש כגוף אחד, עד שאי אפשר לציין להם מקום, לומר זה ימין וזה שמאל, אלא מתחברים בחיבור אחד ממש, שנעשה מביניהם גוף אחד.

פתח עו

גם מציאות האחוריים, שהם מה שהאורות מתחשכים ואינם מאירים שם, אינו נראה בעתיק, כי כולו מראה פנים לכל צד. ובחינת האחוריים נבלע בבחינת הפנים, שהם השולטים שם, רק שיש פנים מצד מ"ה, ופנים מצד ב"ן, ואותם של ב"ן נחשבים כמו אחור לשל מ"ה.

פתח עז

חיבור דו"ן אלה הוא ממש כמו שני כחות שמתחברים ביחד בתוך גוף אחד.

פתח עח

כל המעשים הנעשים - נשאר תולדתם קיימת, אף על פי שהמעשה חלף כבר; והיינו קלקול שנתקן - אין רושם הקלקול אבד, אלא נרשם כן, קלקול

שהיה לו תיקון. וכן להיפך ח"ו. והיינו כי אין שכחה לפני כסא כבודו. ובסוף כל הסיבוב יהיה התיקון השלם על פי כל מה שנעשה, אם טוב, ואם רע ח"ו.

פתח עט

יום הדין הגדול - בו יהיו נסדרים כל מעשה העולם לפי סדריהם כמו שנעשו, מראשית העולם ועד סופו. ועל פי כל זה, יהיה השלמות בהודע יחודו יתברך שמו. ולפי השלמות הזו שיהיה אז, יהיה נקבע הנצחיות לנצח נצחים, ולעולמי עולמים, עד אין קץ ותכלית.

פתח פ

כל מיני הקלקולים שהיו יכולים להמצא, היו מושרשים בב"ן. וכל מיני תיקונים לכל הקלקולים האלה מושרשים בחיבורים שנתחבר מ"ה עם ב"ן. ונמצא שכל מה שהיה ושיהיה - הכל כבר הושרש כאן, והוא בסוד הידיעה. ובסוף הכל, הרי נודע שבכל זה נשלם כל השלמות בסוד היחוד.

פתח פא

ענין החיבורים האלה שנתחבר מ"ה עם ב"ן הוא שורש כל ההנהגה באמת. וזה אי אפשר להתגלות, כי אדרבא, כל ההנהגה תלויה בהעלם השורש הזה, שאז בני האדם פועלים לפי ענינם - לפי הבחירה שלהם. והקב"ה מקיים עצתו, שההעלם עצמו גרם התיקון. לפיכך יש הסדר שהקב"ה מראה ענינו, והוא סדר האצילות ופרצופיו. ויש השורש הנעלם, שהוא איך שנתחבר מ"ה עם ב"ן, וזה אינו נודע.

פתח פב

התיקון המגיע לכל נשמה בפני עצמה, נולד מסדרי החיבור הזה, ומשם נמשך ענין צדיק וטוב לו צדיק ורע לו. ומצד מה שמושרשות הנשמות בפרצופים של אצילות - אין נראה זה הדבר הולך בטעם נכון, ובאמת הסוד מושרש בזה החיבור הנעלם.

פתח פג

הפרצופים של אצילות נעשו מן הבירורים שנעשו, אך עכשיו אין ניכר עוד ממה הם עשויים, כי כבר נתחברו הבירורים ונעשו שוים, אותם העשויים מאיזה בירורים, כמו אותם העשויים מבירורים אחרים.

פתח פד

ענין חיבור מ"ה עם ב"ן לפי הבירורים שנעשו - ודאי שאינו דבר לבטלה. אלא אדרבא, נותן בפרצופים איכויות גדולות, אלא שהם נעלמים בהם. ואין נראה אלא מה שנעשה אחר הבירור. והסדר שניתן בהם לפעול - לפי הצורה שקבלו כבר כולם בהשואה אחת.

פתח פה

מקום ההנהגה לפי ענין התחברות של מ"ה עם ב"ן הוא ברישא דלא אתידע. ולפי מה שמתנהג בה - נולד הנהגה גדולה בפרצופים. אך בין היא ובין תולדותיה אינם מושגים ונודעים כלל. כי אם לפעמים נראות איזה תנועות בפרצופים, שאין שרשם נודע, ובאמת הם תלויות מכאן.

פתח פו

כל מיני החיבורים שהיה אפשר להמצא בין מ"ה וב"ן - באמת נעשו. ועל פי כולם היא ההנהגה העיקרית הנעלמת. ויש חיבורים הפכיים, ואף על פי כן שניהם נמצאים, כי הפרצופים מורכבים כך, ומשניהם נמצאים איכויות בפרצופים. ולפי שליטתם למעלה - כך נעשה מה שנעשה בפרצופים, אך אינו מושג ונראה כלל. אלא שהשינויים הנמצאים בפרצופים בכמה מיני מצבים, ומקרים אחרים המתחדשים בהם - ידענו שהם יוצאים מזה. אך אין שום אחד רואה אותם מה שהם באמת.

פתח פז

על פי כל החיבורים האלה נמצאים כל המעשים שנעשו ושנעשים בעולם. כי לא יהיה מה שלא הושרש כאן, לא תיקון ולא קלקול. ועל פי כל החיבורים האלה מתנהגים כל הדברים לפי מעשה התחתונים, והולכים כל הדברים להיות נקבעים בנצחיות, כל דבר ודבר על פי כל הדברים כולם שנעשו כבר, בין המשתוים, ובין המתנגדים, וההפכיים. על כן כל החיבורים האלה שולטים בכל שעה. וסובבת ההנהגה מזה לזה בכל דבר, מענין לשוה אליו, מענין להפכו, למתנגד לו, להיות כל ההנהגה בכל חלק. וכן מתחלפים המצבים ברצוא ושוב בפרצופים. ואין מבין ומשיג אלא מה שמתגלה לפי הסדר והחק הנראה בפרצופים. אבל מקור הדבר תלוי בחיבורים אלה, וזה אינו מתגלה ונודע כלל.

פתח פח

רישא דלא אתידע היא הארה אחת שבה עומדים כל החיבורים האלה של מ"ה וב"ן. אך היא הארה שאינה מושגת, ואין עומדים עליה כלל. ומי

שמביט בה, נשאר בכמה מיני ספיקות, שאין נראה שיהיו בה כל מיני חיבורים, אלא היא מין הארה אחת שאי אפשר לעמוד עליה. ובאמת אין נראה מה שיש בה, כי לפעמים נראה שיש בה חיבור זה, ולפעמים נראה שיש בה חיבור אחר, ואפילו הפכי מזה. ונמצא שאפילו שכבר ידענו שיש בה כל החיבורים - ההארה עצמה עומדת בדרך שאין עומדים עליה, ונראה שהוא בדרך אחד, ונראה שהוא בדרך אחר. ומכח זה אין יודעים הנהגתה. כי בדבר אחד עצמו שיש למטה באצילות - אם נלך אחריו למצוא שרשו ברישא הזאת, הרי לא מצאנו ידינו ורגלינו, כי לא נוכל לדון בה כלום. אלא נראה שהוא כך, ונראה שהוא כך, בדרך שאי אפשר לעמוד בה, ולכן נקרא רדל"א.

פתח פט

יש הפרש בין ענין טלא דבדולחא דמתחזיין כל גוונין בגוה לענין רדל"א. כי טלא דבדולחא מראה שיש בה כל הגוונין ביחד. אך זאת מראה שהוא דבר אחד, ומיד נראה שאינו דבר זה, אלא היפך ממה שראינו. והיא עומדת תמיד בהתחלפות זה, ויראה ההן והלאו ברגע אחד. ואין משיגין בה אפילו זה - שיהיה ההן והלאו. אלא אין עומדין בה כלל, שלפעמים נראה שיש בה ההן, ומיד נראה שאינו כלל.

פתח צ

אריך אנפין הוא הפרצוף הראשון שבאצילות, בנוי ממ"ה וב"ן. והוא שורש לכל שאר האצילות, שכולם ענפים ממנו ממש, והוא פועל פעולותיו על ידיהם.

פתח צא

שתי בחינות יש בא"א, אחת - הנהגותו בחסד לגמרי מעצמו, ואחת - הנהגתו על ידי ענפיו בדרך משפט, עד שיחזור הכל לענינו ממש בסוף הכל.

פתח צב

הכוונה התכליתית בכל ענין הספירות והנהגותיהם הוא להיטיב בסוף הכל הטבה גמורה ושלמה. רק שכדי לבוא אל התכלית הזו, צריך להתגלגל עד שנגיע אל הסוף, שיהיה העולם מתנהג במשפט, ולהעניש החייבים, עד שעל ידי זה תהיה אחר כך הטבה שלמה. הרי שמן הכוונה התכליתית עצמה יוצא המשפט הצריך, קודם שמגיעים אל הסוף. ואף על פי שנראה שהם דברים הפכיים. וזהו ענין א"א וז"א - שהא"א בסוד הטבה הגמורה,

שאינו כי אם מיטיב. ואף על פי כן ממנו יוצא ז"א, שהוא בסוד המשפט, כי הוא נולד מענינו ממש.

פתח צג

היות המשפט עצמו יוצא רק מענין ההטבה הגמורה, הוא גורם מיתוק למשפט עצמו. כי סוף סוף כוונת המלך הוא רק להיטיב, אלא שצריך המשפט כדי לבוא אל ההטבה השלמה. מה שאינו כן אם לא היה המשפט רק לנקום מן החוטאים. וזה ענין שא"א ממתק דיני הז"א רק בכח המצאו לבד, על ידי מה שהוא פועל לפי עצמו, אפילו לא יגביר עליו הארותיו להעביר הדין שלו:

פתח צד

כדי שיתקיים העולם - הוצרך שלפעמים תגבר ההטבה על המשפט, ויעשה חסד, אף על פי שאין הדין נותן כך. וזהו מה שמתגבר הארת א"א על ז"א, ומעביר דיניו לגמרי.

פתח צה

כיון שז"א יוצא מא"א, על כן נבין בא"א שני דברים, אחד - עניני הנהגתו לפי ענינו, פירוש, לפי מה שהוא מנהיג לפי עצמו - הנהגת החסד שלו, ואחד - מה שהוא שורש מוציא הז"א. בסוד הנהגתו אין אנו חושבים אלא גולגלתא ומוחא, עם שאר תיקוניהם לפי פעולותיהם, בסוד הגברת החסד. ובסוד הוצאת הז"א חושבים תלת רישין, והם כתרא, אורא, ומוחא, וכל שאר התיקונים, מה שהם מוציאים תיקונים בז"א.

פתח צו

התלבשות עתיק יומין בא"א הוא להחזיק אותו בכל ספירותיו לפי ענין המתקלא המושרש ברדל"א. ובזה הוא עומד תחת הנהגת א"ק מצד היסוד ומלכות שלו, כי כך נקבעו תחתיהם מ"ה וב"ן. והוא עיקר ההנהגה ההולכת להשלים השלמות.

פתח צז

מאצילות ולמטה הולך הכל לפי ענין ההנהגה של העוה"ז, שבה טובים הדברים עד שמגיעים אל שלמות ההטבה. אך מעתיק ולמעלה - הכל הוא לפי מה שיהיה בנצחיות. ועתיק הוא המעביר באמצע מהנהגה להנהגה. א"ק - כללות כל המציאות לכל הזמנים.

פתח צח

עד ענין מ"ה וב"ן היה הולך הכל בתיקון, ושם לא הוצרך שום עיכוב. אך בב"ן היה הקלקול, ובמ"ה תיקונו. והוצרך לתת להם מקום לעשות את שלהם, עד שיחזרו אל ענין מה שלמעלה מהעולמות, ומציאות התחתונים מתעלה בסוד ענפי א"ק ממעלה למעלה, עד סוף כל העליות. על כן עתיק העומד בסוד חיבור מ"ה וב"ן, הוא העומד להעביר הדברים מהנהגה זאת של עתה להנהגת הנצחיות. כי כל מעשה התחתונים עושה פעולה בענין חיבור מ"ה וב"ן, והולך ונקבע לנצחיות. ובהשתלם כל מעשה התחתונים, יהיה נשלם כל הצריך בחיבור מ"ה וב"ן. ונקבע מה שצריך לכל הנצחיות, להיות לפי מעשה שעשו בני האדם. ונמצא הכל בזכותו של האדם התחתון, ולפי מעשיו.

פתח צט

רדל"א הוא סוד חיבורי מ"ה וב"ן למעלה. מקור לכל ההנהגה. ז' תחתונות דעתיק, המתלבשים בא"א, הם המנהגים אותו לפי ענין הרישא שלמעלה. דעת דעתיק, המתלבשת בין כתרא ומוחא דא"א, עומד לקבל ענין מעשה בני האדם בסוד ההנהגה של עתה, ומעביר אותם על ידי רדל"א אל שלמעלה, להיות נקבעים לנצחיות.

פתח ק

חילוקי ההתלבשות בכל מקום שהוא - מורה פעולתו אם רב ואם מעט. הערך נשמר תמיד לפי שיעור התחלקו. מקום שמתלבש חלק גדול, ומקום שמתלבש חלק קטן - מורה שהפעולה במקום אחד גדולה מהפעולה במקום השני, באותו הערך שיש בין חלק לחלק המתלבש. אך טעם הערך הוא - כי זהו מצטרך לפי הכוונה הכללית. וכמה טעמים נוכל למצוא בערך ההוא, כי לכמה פינות הוא פונה.

פתח קא

הראש תמיד הוא ראשית כל הנהגת הפרצוף, ושלמותה - בכתר ומוחין בתוכו, והיינו בסוד השראת העליון ממנו, השורה עליו. ושם נכללו ג' מוחיו, ששם כל עיקר הולדת ההנהגה שלו.

פתח קב

רישא דא"א - מובן בה כתרא וחכמה סתימאה שבתוכו, וזה לפי הנדרש בהנהגת א"א מצד עצמו לבד, ובו הם הז' תיקוני רישא. והיינו כי כל הנהגת א"א תלויה בעתיק, ולכן ברישא דא"א עצמו שולטים הז' דעתיק, ופרטי

תיקונו. ובגולגלתא עושים מה שעושים בכלל, ובפנים עושים בפרט, יען הם עושים להאיר בפרט. וצריך שכל הארותיהם יהיו מתוקנים בתיקוני העתיק.

פתח קג

כל עניני הא"א הולכים להגביר החסד ולמתק הדין. ויש גילוי כחו בכח - שהוא מעביר הדין לגמרי, והוא ענין גילוי מצח הרצון.

פתח קד

ענין ההנהגה המשפטית תלוי הכל בחד"ר והמקבל מהם. כי בזה תלוי כל ענין השכר והעונש. ולשורש ענין זה נמצא בא"א התחלקות התלת רישין. ורדל"א שעל גביהם הוא שורש למקבל, שהיא השכינה.

פתח קה

שערות הראש הם מתגלים מקדושת המוח עצמו כמו שהיא בו. אך הדיקנא עשויה להשתלשל בה האורות בהדרגה, לרדת עד הז"א.

פתח קו

התיקונים - מהם עושים להמשיך השפע בהם, ומהם לתת הכנות ותיקונים לשפע עצמו.

פתח קז

כל התלת רישין מאירים בדיקנא, כי היא ממש גילוי ההנהגה הזאת של חד"ר.

פתח קח

הדיקנא מראה כח הפרצוף, על כן בה מתגלה כח א"א, וכופה הדינים, ומכניע הקליפות, ומשליט הקדושה בסוד היחוד העליון.

פתח קט

לפי סדר ההשתלשלות - כל נה"י של כל פרצוף עליון הם מוחין לתחתון. אבל סדר ההתלבשות הוא סדר אחר.

פתח קי

לפי סדר ההשתלשלות - יסוד דעתיק כלה בחזה דא"א, ומשם יוצאים בגילוי החסדים והגבורות שלו. אחר כך משם נבנים אבא ואימא, ישראל סבא ותבונה. אך בסדר ההתלבשות - יסוד דעתיק כלה ביסוד דא"א.

פתח קיא

אבא ואימא הם התפשטות חכמה סתימאה בסוד חד"ר, הכלולים שם, אחר שנתפשטו בסוד הדיקנא. ונשרשים בסוד מזל נוצר ומזל ונקה.

פתח קיב

אבא הוא סוד התלת מוחין דז"א, אך בכלל אחד, כזרע במוח האב. ואימא היא עצמה גילוי המוחין דז"א, ובה נתקנים בפרט, כעובר בבטן אמו.

פתח קיג

או"א עומדים בזיווגם תמיד למעלה, כדי שלא להפריד תיקון המוחין מצד השורש. אך ישראל סבא ותבונה הם סוד התפשטותם, לעשות מוחין בז"א בסדר הראוי לו.

פתח קיד

סדר ההשפעה מתרין מזלין נוצר ונקה - דרך חיק וגרון לאו"א, ומאו"א ביחד לז"א, ומז"א לנוק'. וכפי רדת ההשפעה - כן מקבלת ציור אחר.

פתח קטו

זו"ן - בם השורש לכל בריות העולם, ובהם עיקר ההנהגה, וכן תיקוניהם הם בערך מה שראוי להנהגת העולם. ועל כן כל עניניהם נודעים יותר בפרט, להיותם יותר קרובים לנו.

פתח קטז

המוחין דז"א הוא מה שאו"א מתרכבים בו, ומנהיגים אותו. והם בסוד חד"ר, כי זה כל סיבוב ההנהגה. ולפי כח המוחין - כך הוא כח הגוף כולו. והכתר - בסוד א"א.

פתח קיז

מכח הרכבת המוחין בז"א יוצאים כמה מיני הארות מז"א עצמו. וכן אחורי או"א עצמם שירדו במקום זו"ן - נתקנים לפרצופים, ומשלימים בסוד זו"ן. לפעמים צריך ששניהם ישלימו, ולפעמים אחד לבד.

פתח קיח

באחורי אימא, שהיא לאה, יש גם כן פנימיות הנוק' בכלל.

פתח קיט

זו"ן מתגדלים ביחד, כי תמיד אין שלמות הזכר אלא בנוקבא שלו. וזה מה שהרויח מיד אחר תיקון השבירה - להיות זו"ן הולכים ביחד תמיד.

פתח קכ

העיבור הוא הבירור שמתבררות ספירותיו מן התהו ממש, לעמוד בסדר. והמוחין שלו באותו הזמן הם בכח היותר קטן שיכול להיות בהם, ונקרא נה"י דמוחין, ונקרא נפש. וביניקה מתגדלים כל האורות, להתרחב בכל הממשלה הראויה להם, והמוחין שלו בכח יותר גדול מן הראשונים, ונקרא חג"ת דמוחין, ונקרא רוח. ובגדלות מתפשטין המוחין בכל עניניהם, להנהיג בכח חב"ד את זו"ן, והם בכח שלם, ונקרא נשמה.

פתח קכא

מתחלה נבנה הז"א בסוד עשר ספירות - שמתקשרים המוחין על ו"ק, שלא היו מאירים כן בעולם התהו. ונקרא שיש לו נה"י בקביעות, והשאר צריך עדיין להתגלות בפועל. וכל זמן העיבור הולכים הדברים ומזדמנים מעט מעט לשיתגלה חג"ת. ומיד שיוצא מאימא - נמצאים בו חג"ת בקביעות, ונקרא שהולכים ומזדמנים לבוא חב"ד. והנה לתקן נה"י, שיהיו חג"ת מתגלים עליהם - צריך כל זמן העיבור. ולתקן חג"ת - שיהיו חב"ד מתגלים עליהם - צריך כל זמן היניקה. שכך הם נמשכים ובאים בהדרגה כמו שצריך. אף על פי כן אין הבירור הראשון נשלם באמת עד כ"ד חדש של היניקה, כי הרי לא נשלם בירור הי"ם עד הזמן ההוא.

פתח קכב

בזמן העיבור אין שייך פעולה לז"א, אלא אורותיו הולכים ונבנים. ומיד שיוצא - מתחילים האורות לפעול. אך אין הפעולות שלמות, אלא הולכות ונתקנות על ידי אימא, עד שנשלמות בזמן הגדלות השלם.

פתח קכג

הדין הגובר הוא המחשיך, וגורם לאורות שלא יוכלו להוציא אורם ברחבה, בכל כחם השלם. וזה צריך לשקע אותו, ולהגביר החסד, והוא הולך ומשקע מעט מעט. וכן האורות הולכים ומתגדלים.

פתח קכד

עיקר כל ההנהגה הוא בדעת, שהוא התולדה היוצאת מכח כל התיקונים שנתקנים מצד חכמה ובינה. ולכן הוא יש לו להתפשט יותר מכל שאר

המוחין, כי שאר המוחין עומדים בתוך כליהם, כי די להם להמצא בז"א ולעמוד בקו שלהם. אך דעת יש לו להתפשט אפילו בשאר הקוים, בכל המדרגות כולם.

פתח קכה

לפי סדר הספירות כמו שנבנה לפי חו"ב - ז"א הוא ט"ס, ונוק' היא העשירית. אך בסוד ההנהגה של דעת - הם מקבילים זה לזה, זה לימין וזה לשמאל, וסוד זה הוא - ה' חסדים וה' גבורות, שהדעת מתחלק ביניהם בשוה.

פתח קכו

הדעת עשוי להתפשט בגוף, וברדתו מגולה - יורד לקו שלו מתחלה להשלימו שם. ואז נקרא שנקבעו המוחין בז"א, שהם מה שאי' שורה עליו ומנהגת אותו. ואחר כך חוזר מלמטה למעלה, ואז כבר נקבעו חב"ד בז"א, ולכן הוא מתעלה עד שם.

פתח קכז

כללות המוחין, שהם מה שאו"א מעטירים את ז"א - הוא מציאות אחד של ע"ס, שאין ראוי ליכנס בתוך ז"א, מפני טעם ההדרגה, אלא הנה"י של זה המציאות לבד, והשאר נשאר בחוץ, מקיף ממעל לראשו. וכללותו הוא צלם, צ' הוא הנה"י, והוא המתפשט בפרט בכל מדרגות ז"א. והנשאר לחוץ הוא ל"מ, ואלה אינם צריכים להתפשט, אלא עומדים רק בסוד חד"ר, שהוא כללות ההנהגה.

פתח קכח

או"א צריכים לחלק חלקם התחתון, שהוא ישראל סבא ותבונה, לצורך הז"א, לפעמים להתחלקות אחר. וזה מפני ההדרגה - שלא לקבל ז"א אלא האורות בכח קטן. וכן כל שאר עניניו מתנהגים אחר זה. ואין ראוי לפי ההדרגה שיקבל בזמן ההוא אלא זה. ובהתחלקות הזה נעשים יסו"ת שניים.

פתח קכט

אבא ואימא הם צריכים להלביש בתוך מלכות שלהם, שנקראת אחורי הנה"י שלהם, אותם העטרות שיש להם לתת לז"א, שהם המוחין שלו, כמו כל שאר נתינת המוחין שנותן פרצוף עליון לתחתון. ובשעה שאו"א נותנין הם המוחין לז"א בלא התחלקות אחר, אז המלכות שלהם מלבשת הצלם שלו, והחלק התחתון שלה נעשה בו פנימיים, ושני החלקים העליונים -

מקיפים, והיא נקראת תבונה ראשונה. וכשהדרגה גורמת שתהיה ההתחלקות הנוסף, אז ישראל סבא ותבונה הם נותנין המוחין לז"א, במלכות שלהם, ומלכות שלהם נקראת יסו"ת שניים, והם מלבישים צלם דז"א כסדר הנ"ל. ואלו נקראים שני גדלות - ראשונה ושניה: ראשונה - כשמקבל מיסו"ת, שניה - כשמקבל מאו"א בלא התחלקות הנ"ל, שהוא כח יותר גדול הרבה.

פתח קל

נוקבא יש לה בנין בפני עצמו, בסוד מוחיה, לפי מה שיש להם לתקן כל מדרגותיה, אלה בחסדים, ואלה בגבורות, לפי מה שהיא צריכה להיות דין, אבל ממותק, שיכול לקבל החסדים מן הז"א.

פתח קלא

העולמות נבראו בדרך שיוכלו לעלות ממדרגתם, כי הלא לכך ירדו מתחלת ירידתם בזמן השבירה - כדי שיעלו מעט מעט, עד שיחזור הכל למדרגה השלמה כקודם השבירה. ועכשיו יש עליה וירידה לפי הזמנים, להנהיג העולמות בהנהגה הצריכה של תוספת וחסרון, מה שצריך לפי הענין ההוא.

פתח קלב

שם המאציל ית"ש חק אחד, שיהיה מציאות הנבראים עומד בלא שינוי, ואף על פי כן נשמתם תהיה נוספת בהם, ומקבלים מעלה יתירה, וגופם לא ישתנה, והוא ענין הנפש היתרה שניתנת באדם. ולכן גם למעלה בספירות שם זה הענין - שיהיה החיצוניות שלהם, שהוא שורש הגוף באדם, מקבל פנימיות, חוץ ממה שמגיע לו לפי ענינו, וזה נקרא לו עליה. כי עד שמקבל זה שראוי לו - נקרא הגדלה ושלמות, ומה שהוא למעלה מזה - הוא עליה. ויש כמה סדרים כאלה, שבזה תלוי מציאות תוספת הזמנים, כמו חול ושבט, ושאר ימי הקדושה.

פתח קלג

מה שמקבל הז"א אפילו הגדלות ב' - אינו נקרא עליה לו, אלא מה שיעלה אחר כך - זה נקרא עליה.

פתח קלד

נוקבא צריכה ליתקן מן הז"א לפי הדרכים הצריכים לה - להיות בה עבודת התחתונים, והיינו לקבל מאחוריו, ולקבל מפניו מן החזה ולמטה, מן החזה ולמעלה. הם כולם מצבים אליה שונים, לעלות ולרדת לפי מעשה התחתונים.

פתח קלה

זיווג אב"א - סודו התלהטות של גבורות, שמתלהטים ומתדבקים אלה באלה, והפנים אין להם פעולה ושליטה, ואינם פונים להאיר זה לזה. ואז מתגבר השפע הצריך לרדת, אפילו באותו הזמן, מתגבר דרך ההתלהטות ההיא. וצריך לזה הנסירה, שהוא להניח כל הגבורות לנוק', ולהשלים הזכר במדרגותיו, למתקה ולתקנה.

פתח קלו

סוד הזיווג תלוי בשליטת היחוד, שמתדבקים ממש כלי הז"א וכלי הנוק', להחשב כאחד ממש, כמו הפנימיות שכבר הוא אחד, וזהו: "והיו לבשר אחד". מתחיל מזיווג הנשיקין, שהוא חיבור הרוחין ביחד, שהוא הפנימיות, המתחזק בסוד היחוד, עד שמתדבקין גם החיצוניות. אך זה לא נעשה אלא כשיהיה השלמות בין בז"א בין בנוק', דהיינו שלמות הז"א - שיהיה שלם בכל מוחיו, ונקשרים בו כל העליונים להעטירו, ונוק' - שתהיה שלמה בכל מה שהיא נתקנת על ידי התחתונים הנקשרים בה. שלפי שלמות ההכנה כך הוא שלמות הזיווגים, והיינו או להיות בסוד ישראל ורחל, או בשאר הענפים שלהם, בחינות הזכרים והנוקבין.

פתח קלז

השכינה - ממנה מתפשטים כל העולמות התחתונים, עם כל עניני העבודה הנמצאת בהם, דהיינו המלאכים והנשמות. המלאכים - להוציא מצות השכינה לפועל, והנשמות - לעבוד את הקב"ה בבחירתם. ועל כן נקרא שאינה שלמה, שתוכל להזדווג, אלא בהיות נכללים בה כל ענפיה אלה לפי ענינם. ואז מכח שניהם נעשה הזיווג מכל העולמות מתוקנים.

פתח קלח

סדר הזיווג הוא - שבהיות הנוק', שהיא השכינה, נכללת מכל העולמות התחתונים, מתוקנים כראוי בכל מה שצריך להם, בהפרדת הס"א, והתקנם זה בזה בכל סדריהם הטובים - אז תזדמן הנוקבא לז"א, והוא יתחבר עמה. ואז יתן לה כח אחד שנקרא "רוח דשבק בה בעלה". ובכחו תעלה מיין נוקבין, שהוא מה שהיא ממשכת, יהיה גילוי אור חדש, או יהיה החזרת מה שנתעלם או נתקלקל. וזה תעלה בכח נשמות הצדיקים. ואז הז"א מגביר לה כנגד מה שהיא מעלה ממש - שפע חדש, שהוא מיין דכורין. וזה מה שיורד אחר כך לעולם, מתפשט למשרתים, ומשם למטה עד עולם העשייה, ומשם יוצא לפועל.

ואלה יעמדו על הברכה

הנדיבים הנכבדים

ר' אליהו אנטיבי יצ"ו

ר' יצחק עמרם איפרגן יצ"ו

ר' אברהם עמר יצ"ו

ר' מאיר טויטו יצ"ו

זכותו רבינו הרמח"ל תגן בעדכם

ואלה יעמדו על הברכה

משה בן לולו בן סימי
שיזכה לזיווג הגון
רפואה שלימה ולפרנסה טובה

אשר בראל ומשפחתו
אבי בראל ומשפחתו

לרפואה שלימה

דוד בן שוליקה
סימי בת מסעודה
מאיר בן סימי
אסתר בת סימי
שירה שולה בת סימי
שתזכה לזיווג הגון